

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

www.llyw.cymru

Astudiaeth Dangosyddion Cronfeydd Strwythurol Ewropeaidd – Adroddiad Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewropeaidd

UNDEB EWROPEAIDD
EUROPEAN UNION

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

**Cronfeydd yr UE:
Buddsoddi yng Nghymru**

**EU Funds:
Investing in Wales**

Teitl: Astudiaeth Dangosyddion Cronfa Strwythurol Ewropeaidd
Is-deitl: Adroddiad Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop

Awduron: Stuart Merali-Younger, Oliver Allies, Ian Johnson,
Steve Raybould, Megan Clark, Nikola Vousden

Barn yr ymchwilydd ac nid o reidrwydd Llywodraeth Cymru a fynegwyd yn
yr adroddiad hwn.

Am fwy o wybodaeth, cysylltwch â:

Keri Nicholls
Swyddfa Cyllido Ewropeaidd Cymru
Llywodraeth Cymru
Merthyr Tudful
CF48 1UZ
Ffôn: 0300 0628354
Ebst: [RME. Mailbox@llyw.cymru](mailto:RME.Mailbox@llyw.cymru)

Tabl cynnwys

1.....	Cyflwyniad	5
2.....	Methodoleg	7
3.....	Canfyddiadau Amcan Penodol 1.1 ERDF: Capasiti Ymchwil	9
4.....	Canfyddiadau Amcan Penodol 1. 2 ERDF: Masnacheiddio	15
5.....	Canfyddiadau Amcan Penodol 2.1: Mynediad at Gyllid	22
6.....	Canfyddiadau Amcan Penodol 2.2: Busnesau Newydd	28
7.....	Canfyddiadau Amcan Penodol 2.3 ERDF: Y defnydd o TGCh ac Ecsploetiaeth	34
8.....	Canfyddiadau Amcan Penodol 2.4 ERDF: Twf Cyflogaeth mewn BBaCh	37
9.....	Canfyddiadau Amcan Penodol 2.5 ERDF: Cyllid Cyfalaf Risg	45
10.	Canfyddiadau Amcan Penodol 3.1 ERDF: Ynni Morol (WWV yn unig)	51
11.	Canfyddiadau Amcan Penodol 3.2: Ynni Cymunedol (SO3.1 ar gyfer EW)	56
12.	Canfyddiadau Amcan Penodol 3.3; Effeithlonrwydd Ynni mewn Tai (SO3.2 yn EW)	59
13.	Canfyddiadau Amcan Penodol 4.2: Cludiant Cyhoeddus (SO4.1 yn EW)	62
14.	Canfyddiadau Amcan Penodol 4.4: Safleoedd Strategol – WWV yn unig	66
15.	Casgliadau	71
16.	Adran Gyfeirio	77

Rhestr o dablau

Tabl 3.2: Cynnydd Amcan Penodol 1.1 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau.....	11
Tabl 3.3: Cynnydd Dangosyddion SO1.1 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	11
Tabl 4. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO1. 2.....	15
Tabl 4.2: Cynnydd Amcan Penodol 1. 2 ERDF Dangosyddion sydd mewn Perygl o beidio â chyrraedd Targedau	17
Tabl 4.3: Cynnydd Dangosyddion SO1. 2 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	18
Tabl 5. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO2.1.....	22
Tabl 5.2: Cynnydd Amcan Penodol 2.1 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau.....	24
Tabl 5.3: Cynnydd SO2.1 Dangosyddion mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	25
Tabl 6.1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO2. 2.....	28
Tabl 6.2: Cynnydd Amcan Penodol 2. 2 ERDF Dangosyddion sydd mewn Perygl o beidio â chyrraedd Targedau	30
Tabl 6.3: Cynnydd Dangosyddion SO2. 2 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	31
Tabl 7. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO2. 3.....	34
Tabl 7.2: Cynnydd Amcan Penodol 2. 3 ERDF Dangosyddion sydd mewn Perygl o beidio â chyrraedd Targedau	35
Tabl 7.3: Cynnydd Dangosyddion SO2. 3 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	35
Tabl 8. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO2. 4.....	38
Tabl 8.2: Cynnydd Amcan Penodol 2. 4 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau.....	40
Tabl 8.3: Cynnydd Dangosyddion SO2. 4 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	41
Tabl 9.1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO2. 5.....	45

Tabl 9.2: Cynnydd Amcan Penodol 2. 5 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau.....	47
Tabl 9.3: Cynnydd Dangosyddion SO ₂ . 5 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	48
Tabl 10.2: Cynnydd Amcan Penodol 3.1 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau.....	53
Tabl 10.3: Cynnydd Dangosyddion SO ₃ .1 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	53
Tabl 11. 1: Dangosyddion Allbwn ar gyfer SO ₃ .2.....	56
Tabl 11.2: Cynnydd Dangosyddion Amcan Penodol 3.2 ERDF sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau.....	57
Tabl 11.3: Cynnydd Dangosyddion SO ₃ .2 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	57
Tabl 12. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO ₃ .3.....	59
Tabl 12.2: Cynnydd Dangosyddion Amcan Penodol 3.3 ERDF sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau.....	60
Tabl 12.3: Cynnydd Dangosyddion SO ₃ .3 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	60
Tabl 13.2: Cynnydd Dangosyddion Amcan Penodol 4.2 ERDF sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau.....	64
Tabl 13.3: Cynnydd Dangosyddion SO ₄ .2 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	64
Tabl 14. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO ₄ .4.....	66
Tabl 14.2: Cynnydd Dangosyddion Amcan Penodol 4.4 ERDF sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau.....	68
Tabl 14.3: Cynnydd Dangosyddion SO ₄ .4 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol	68

Rhestr termau

Acronym/Gair allweddol	Diffiniad
BME	Du a Lleiafrifoedd Ethnig
ECO	Rhwymedigaeth Cwmni Ynni
ERDF	Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
UE	Yr Undeb Ewropeaidd
EW	Dwyrain Cymru
TGch	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu
R&D	Ymchwil a Datblygu
RD & I	Ymchwil, Datblygu ac Arloesi
BBach	Busnesau Bach a Chanolig
S.O.	Amcan Penodol
STEM	Gwyddoniaeth, Technoleg, Peirianeg a Mathemateg
TEN-T	Rhwydwaith Trafnidiaeth Traws-Ewropeaidd
UKRI	Ymchwil ac Arloesedd y DU
WEFO	Swyddfa Cyllido Ewropeaidd Cymru
WWV	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd

1. Cyflwyniad

1.1 Penodwyd Wavehill gan Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (WEFO) i gynnal astudiaeth o'r cynnydd a wnaed yn erbyn dangosyddion allweddol Rhaglen Ewropeaidd Cymru, yn ogystal a darganfod y rhesymau y tu ôl i unrhyw ddangosyddion sydd y tu ôl i'w arged ar hyn o bryd neu mewn perygl o beidio cyrraedd targedau erbyn diwedd y rhaglen.

1.2 Roedd y dangosyddion cwmpasol ar gyfer yr adolygiad yn cynnwys dangosyddion ar draws pum rhaglen:

- Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop Dwyrain Cymru 2014-20
- Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop Gorllewin Cymru a'r Cymoedd 2014-20
- Cronfa Gymdeithasol Ewrop Dwyrain Cymru 2014-20
- Cronfa Gymdeithasol Ewrop Gorllewin Cymru a'r Cymoedd 2014-20
- Rhaglen Cydweithredu Tiriogaethol Ewropeaidd Iwerddon-Cymru 2014-20.

1.3 Roedd yr astudiaeth yn cynnwys y prif dasgau canlynol:

- Dadansoddiad ddesg o ddogfennau cefndirol, gan gynnwys rhaglenni gweithredol a dogfennau rhesymeg sy'n nodi sut y meintiolwyd y targedau dangosyddol gwreiddiol.
- Dadansoddiad ddesg o wariant, targedau dangosyddol, ymrwymïadau hyd yma yn erbyn y targedau hyn a cyflawniad yn erbyn eu dangosydd proffil. Adolygwyd y cyflawniadau hyd yn hyn yn y gwaith, yn ogystal â'r cyflawniadau hyd at fis Mawrth 2020 – er mwyn caniatáu dadansoddiad o'r tueddiadau newidiol yn y dangosyddion cyflawniad ers dechrau pandemig COVID-19.
- Cyfweiliadau â rhanddeiliaid sy'n ymwneud â rheoli a gweinyddu'r rhaglen, arweinwyr polisi o fewn Llywodraeth Cymru ac arweinwyr cyflenwi prosiect, i gael dealltwriaeth ddyfnach o'r rhesymau y tu ôl i berfformiad y dangosyddion cwmpasol ar gyfer yr astudiaeth hon.

- Dadansoddiad cyd-destunol ychwanegol i ddarganfod tystiolaeth ehangach ynghylch rhesymau dros amrywiad yn erbyn dangosyddion perfformiad y rhaglen.
- Synthesis o'r canfyddiadau, rhannu a phrofi'r canfyddiadau hyn gyda phartneriaid cyflenwi yn WEFO a chynhyrchu adroddiadau.

1.4 Mae'r adroddiad hwn yn ymdrin â'r canfyddiadau sy'n ymwneud â dwy Raglen Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop.

Cynnwys yr Adroddiad

1.5 Mae gweddill yr adroddiad yn cynnwys y canlynol:

- Adran dau yn nodi'r fethodoleg a ddefnyddir yn yr astudiaeth
- Mae adrannau tri i bedwar ar ddeg yn nodi canfyddiadau y dadansoddiad ar draws y deuddeg Amcan Penodol rhaglenni ERDF sydd o fewn cwmpas yr astudiaeth hon
- Mae adran pymtheg yn darparu cyfres o gasgliadau o'r astudiaeth.

2. Methodoleg

2.1 Mae'r adrannau isod yn rhoi trosolwg lefel uchel o'r prif fethodolegau gwaith maes meintiol ac ansoddol a ddefnyddir i gasglu tystiolaeth sydd wedi eu syntheseiddio i ddatgelu y canfyddiadau a gyflwynir yn yr astudiaeth hon. Yn ogystal, mae offer ymchwil wedi'u cynnwys yn Atodiad A.

Dadansoddiad desg o ddogfennau cefndirol

2.2 Roedd yr adolygiad o ddogfennau cefndirol ar gyfer yr astudiaeth yn bennaf yn cynnwys adolygiad o:

- Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop Dwyrain Cymru 2014-20 Rhaglen Weithredol
- Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop Gorllewin Cymru a'r Cymoedd 2014-20 Rhaglen Weithredol
- Papurau Methodoleg Gosod Targed ar gyfer pob rhaglen
- Adroddiadau Gweithredu Blynyddol ar gyfer pob rhaglen
- Papurau Diffiniadau Dangosydd ar gyfer pob rhaglen Echel Flaenoriaeth.

Dadansoddiad ddesg o dargedau dangosydd gwariant, ymrwmiadau, a chyflawniadau

2.3 Cynhaliwyd hyn ar ddechrau'r rhaglen gan ddefnyddio data hyd at ddiwedd Mehefin 2021, yna fe'i diweddarwyd eto yn gynnar yn 2022 ar gyfer data hyd at ddiwedd Rhagfyr 2021.

2.4 Adolygodd y dadansoddiad y cynnydd yn erbyn y dangosyddion mewn cwmpas (a oedd yn canolbwyntio ar y rhai sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau), yn ogystal â dangosyddion ehangach o fewn pob Amcan Penodol, i helpu dealltwriaeth gyd-destunol o gyflawniadau. Adolygodd hefyd ymrwmiadau a chyflawniadau yn erbyn targedau / proffiliau hyd at fis Mawrth 2020, er mwyn caniatáu dadansoddiad o'r tueddiadau newidiol yng nghyflawniadau'r dangosyddion ers dechrau pandemig COVID-19.

Cyfweliadau gyda rhanddeiliaid

- 2.5 Roedd hyn yn cynnwys cyfweliadau â rhanddeiliaid sy'n ymwneud â rheoli a gweinyddu'r rhaglen, arweinwyr polisi o fewn Llywodraeth Cymru ac arweinwyr cyflenwi prosiectau, i gael dealltwriaeth ddyfnach o'r rhesymau y tu ôl i berfformiad y dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth hon. Dewiswyd a darparwyd ymgynghorwyr gan arweinwyr cleient o fewn Swyddfa Cyllido Ewropeaidd Cymru i ddarparu ystod o safbwyntiau ar draws pob rhan o'r Amcanion Penodol o'r rhaglenni (dim ond y rhai sydd oddi mewn i'r dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth a ddewiswyd). Dyluniwyd hyn i sicrhau bod dealltwriaeth yn cael ei rannu gan y rhai sy'n ymwneud â pholisi, rheolaeth rhaglenni a chyflwyno prosiectau.
- 2.6 Mae set lawn o ymgynghorwyr a chanllawiau pwnc a ddefnyddir yn y gwaith maes wedi'i gynnwys yn Atodiad A.

Dadansoddiad cyd-destunol ychwanegol

- 2.7 Lle bo hynny'n berthnasol, cynhaliwyd dadansoddiad cyd-destunol ychwanegol gyda'r bwriad o brofi a chadarnhau y canfyddiadau allweddol sy'n ymddangos o'r gwaith maes, a fyddai'n helpu i egluro perfformiad y dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth. Roedd hyn yn cynnwys:
- Dadansoddiad o ffynonellau data eilaidd, megis drwy'r Swyddfa Ystadegau Gwladol
  - Adolygiad lefel prosiect pellach o dystiolaeth gwerthuso
  - Adolygiad o lenyddiaeth a llenyddiaeth academaidd am dueddiadau economaidd-gymdeithasol berthnasol.

3. Canfyddiadau Amcan Penodol 1.1 ERDF: Capasiti Ymchwil

Trosolwg Amcan Penodol

3.1 Nod Amcan Penodol 1.1 fel y'i nodir yn Rhaglenni Gweithredol ERDF oedd 'Gwella llwyddiant sefydliadau ymchwil yng Nghymru yn denu cyllid ymchwil cystadleuol a phreifat.'

3.2 Roedd gweithgareddau enghreifftiol ar gyfer yr amcan penodol hwn yn cynnwys y canlynol:

- Meithrin gallu ac adnoddau ymchwil. Er enghraifft drwy:
  - Canolfannau rhagoriaeth
  - Cefnogi datblygiad clystyrau, drwy ddatblygu seilwaith a chadwyni cyflenwi
  - Ymchwil gymhwysol, datblygu prototeipiau
  - Cydweithredu a rhwydweithiau, yn enwedig cysylltiadau diwydiannol a rhyngwladol
  - Buddsoddi mewn technoleg a throsglwyddo technoleg
  - Meithrin partneriaethau
  - Cynyddu rhyngweithio a dylanwad gyda chyrrff allanol
- Meithrin adnoddau er mwyn ymdrin â rhwystrau i gael gafael ar arian ymchwil cystadleuol. Er enghraifft, datblygu cynigion mwy cystadleuol, meithrin rhwydweithiau, dod o hyd i bartneriaid rhyngwladol, ffyrdd newydd o weithio.
- Dylai pob buddsoddiad ganolbwyntio ar feysydd â photensial i ddatblygu neu atgyfnerthu rhagoriaeth o'r radd flaenaf (e.e. drwy Arbenigo Craff ac a nodwyd yn Gwyddoniaeth i Gymru) a dylai nodi cysylltiadau â Sêr Cymru a Rhwydweithiau Ymchwil Cenedlaethol.

Tabl 3. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO1.1

Dangosyddion Allbwn	Dangosyddion Canlyniadau
Nifer y cyfleusterau seilwaith ymchwil gwell	Nifer yr ymchwilwyr sy'n gweithio mewn cyfleusterau seilwaith ymchwil gwell
Nifer o bartneriaid sy'n cydweithredu mewn project ymchwil	Nifer yr ymchwilwyr newydd mewn endidau a gefnogir
	Swm yr arian ymchwil wedi ei sicrhau

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

Dull Gosod Targed

- 3.3 Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO1.1 yn bennaf yn seiliedig ar y prosiectau canlynol 2007-2013:
- Sefydliad Gwyddorau Bywyd 2
  - Canolfan Nano-iechyd
  - Sefydliad Ymchwil Carbon Isel.
- 3.4 Roedd y targed ar gyfer 'Swm yr arian ymchwil wedi ei sicrhau' yn seiliedig ar amcangyfrifon a gynhyrchwyd gan Brifysgol Abertawe ynglŷn â'r cynnydd tebygol mewn cyllid ar gyfer ymchwil oherwydd ariannu'r Ganolfan Peirianeg Gweithgynhyrchu a'r Hwb Arloesi. Yna cafodd yr amcangyfrifon hyn eu cynyddu hyd at lefel Rhaglen ac i gwmpasu'r cyfnod rhaglennu.

Tabl 3.2: Cynnydd Amcan Penodol 1.1 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd				Dwyrain Cymru			
	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliedig Wedi'i gyflawni hyd yn hyn	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliedig Wedi'i gyflawni hyd yn hyn
Gwariant (£m)	£115.2	115%	Amh	74%	£35.2	94%	Amh	61%
Swm yr arian ymchwil wedi ei sicrhau	£165m	111%	£92m	104%	£65m	138%	£49m	102%
Nifer yr ymchwilwyr newydd mewn endidau a gefnogir	470	102%	333	73%	290	68%	115	128%

Tabl 3.3: Cynnydd Dangosyddion SO1.1 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Ymrwymadau	<ul style="list-style-type: none"> O ran ymchwilwyr newydd mewn endidau a gefnogi, amlygodd rhanddeiliaid y bu galw is am brosiectau yn EW na'r disgwyl (a adlewyrchir yn rhannol mewn gwariant yn cael ei dan-ymrwymo yn y maes hwn). Mae'n nodedig hefyd wrth cymharu rhwng y ddau ranbarth, bod targed EW yn gymesur llawer uwch na'r hyn a geir ar gyfer WWV o'i gymharu â gwariant (mae dyraniad gwariant EW yn 30% o ddyraniad gwariant WWV, ond mae'r targed dangosydd hwn dros 60% o'r targed ar gyfer WWV). Gall hyn awgrymu bod y targed ar gyfer EW yn afresymol o uchel.

	Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Cyflawniad canlyniadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae ymchwilwyr newydd mewn endidau â chymorth yn cael eu hymrwymo'n llawn yn y Rhyfel Byd Cyntaf ond dim ond 68% sydd wedi ymrwymo yn EW Mae swm yr arian ymchwil wedi ei sicrhau wedi mynd y tu hwnt i'r targed proffil hyd yn hyn. Mae nifer yr ymchwilwyr newydd mewn endidau a gefnogir wedi cyrraedd targed proffil hyd yma yn EW ond dim ond ar 73% o lefel targed proffil yn WWV. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae swm yr arian ymchwil wedi ei sicrhau ar broffil, ond gyda llawer eto i'w gyflawni maen parhau i fod yn risg. Mae rhanddeiliaid sy'n ymwneud â'r astudiaeth hon yn parhau i fod yn hyderus ei fod yn darged cyraeddadwy. Nifer yr ymchwilwyr newydd mewn endidau a gefnogir – mae hyn yn perfformio'n dda yn erbyn proffil yn EW ond mae wedi disgyn ar ei hól hi yn WWV ers dechrau'r pandemig ym mis Mawrth 2020 (ar y pwynt hwnnw roedd y dangosydd ar 98% o'r proffil). Nododd rhanddeiliaid fod cyfyngiadau'r cyfnod clo yn ei gwneud hi'n anoddach i ymchwilwyr newydd gael eu penodi, o ystyried pwysigrwydd mynediad at offer yn y gweithle mewn llawer o achosion. Amlygwyd effeithiau Brexit hefyd fel ffactor sy'n effeithio ar recriwtio a chadw ymchwilwyr, wrth i rai ymchwilwyr rhyngwladol ddychwelyd i Ewrop yn dilyn Brexit.

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

- 3.5 Mae tîm WEFO yn disgwyl rhywfaint o **danwariant yn erbyn y dyraniad gwreiddiol** oherwydd canslo digwyddiadau, mynediad cyfyngedig i labordai / offer (COVID-19) a heriau cadw staff (cysylltiedig â Brexit). Byddai disgwyl gostyngiad cymesur wrth gyflawni dangosyddion yn erbyn targedau gwreiddiol ochr yn ochr â hyn.
- 3.6 Serch hynny, disgwylir i **swm yr arian ymchwil** gyrraedd ei darged yn y ddwy ardal erbyn diwedd y rhaglen.
- 3.7 Disgwylir i **nifer yr ymchwilwyr newydd mewn endidau a gefnogir** yn EW fod yn sylweddol is na'r targed erbyn diwedd y rhaglen. Yn WWV disgwylir y bydd cyflawniad yn erbyn y dangosydd hwn yn dal i fyny erbyn diwedd y rhaglen i naill ai gyflawni'n llawn neu ddod yn agos iawn at gael ei gyflawni yn llawn.

Tystiolaeth Ehangach

Tystiolaeth am effeithiau Brexit ar ymchwilwyr academaidd yn gadael Cymru i ddychwelyd i Ewrop.

- 3.8 Mae ymchwil wedi amlygu y ffaith bod penderfyniad y DU i adael yr Undeb Ewropeaidd wedi dechrau cael effaith ar gadw a recriwtio academyddion sy'n ddinasyddion o'r UE bron yn syth wedi'r refferendwm. Tan refferendwm yr UE a dechrau trafodaethau Brexit, roedd cyfran y gwladolion o'r UE, ond ddim o'r DU, a oedd yn gweithio ym mhrifysgolion y DU wedi bod yn cynyddu, yn enwedig o 2011 ymlaen. Yn 2016/17, y flwyddyn gyntaf wedi'r refferendwm, cynyddodd y ganran gyffredinol o hyd, ond o lai na'r tair blynedd flaenorol. Roedd hyn hefyd yn wir am brifysgolion Grŵp Russell, lle mae cyfran y gwladolion o'r UE, ond ddim o'r DU, yn llawer uwch¹
- 3.9 Yn ôl ymchwil a gyhoeddwyd gan Grŵp Russell yn 2019², er i nifer yr academyddion o'r UE sy'n gweithio yn y DU gynyddu 4% yn 2017/18, dyma'r lefel isaf o dwf ers dros ddegawd. Yn ogystal, rhwng 2016/17 a 2017/18, disgynodd cyfran yr academyddion newydd o'r UE a recriwtiwyd gan Grŵp Russell o dramor, o 48% i 43%, sy'n dangos bod cyfran fwy o ddinasyddion yr UE a recriwtiwyd i swyddi

---

¹ Marini (2018)

² Chandler (2019)

academaidd eisoes yn gweithio yn y DU. Yn ôl Grŵp Russell, mae'r duedd hon yr un fath i holl brifysgolion y DU, sy'n awgrymu y gallai'r sector fod yn ei chael hi'n fwyfwy anodd denu academyddion yr UE o dramor, gan ddibynnu yn hytrach ar recriwtio'r rhai sy'n graddio o brifysgolion yr DU neu academyddion sydd wedi gadael swyddi yn y DU yn ddiweddar.

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl

- 3.10 Ystyrir un dangosydd fel un sydd â risg uchel o beidio â chyrraedd targed erbyn diwedd y rhaglen: Nifer yr ymchwilyr newydd mewn endidau a gefnogir yn EW. Nid yw hwn yn ddangosydd fframwaith perfformiad.
- 3.11 Mae sawl ffactor sydd wedi gwneud cyflawni'r dangosydd yn fwy heriol dros gyfnod cyflwyno'r rhaglen (yn benodol effeithiau'n ymwneud â chyfnodau clo COVID-19 ac effeithiau Brexit ar ymchwilyr Ewropeaidd yng Nghymru), fodd bynnag mae'n ymddangos mai'r ffactor hollbwysig yw bod y targed a osodwyd ar gyfer y dangosydd hwn yn wreiddiol yn rhy uchel o ystyried dyraniad y gwariant yn EW, ac nid oedd y prosiectau a ddaeth ger bron yn gallu ymrwymo i gyflawni'r rhain.

4. Canfyddiadau gan Amcan Penodol 1. 2 ERDF: Masnacheiddio Trosolwg Amcan Penodol

4.1 Nod Amcan Penodol 1.2 oedd ‘Cynyddu cyfraddau trosi llwyddiannus prosesau ymchwil ac arloesedd yn gynhyrchion, prosesau a gwasanaethau masnachol newydd a gwell, yn arbennig drwy well proses trosglwyddo technoleg o SAUau’.

4.2 Enghreifftiau o weithgareddau ar gyfer yr amcan hwn;

- **Cefnogi arloesi**

- Helpu busnesau i arloesi (e.e. ar sail galw neu eco-arloesi) a gwella cadwyni cyflenwi arloesedd rhwng busnesau ac ag academia
- Cymorth er mwyn ymdrin â'r rhwystrau i arloesedd sy'n wynebu busnesau
- Treialu mentrau i brofi camau gweithredu, prosesau neu wasanaethau arloesol mewn meysydd â photensial masnachol

- **Cefnogi cyflawniad masnacheiddio:**

- Cefnogi'r gwaith o ddatblygu prototeipiau, cynlluniau peilot, arddangosiadau a modelau gweithredol
- Datblygu canolfannau neu glystyrau cost isel ar gyfer busnesau a sectorau arloesol (e.e. canolfannau rhithwir ar gyfer y sector TGCh, y sector Creadigol neu'r sector Twristiaeth)
- Datblygu a lansio ffyrdd newydd ac arloesol o ddefnyddio ac addasu technoleg, prosesau neu wasanaethau presennol i farchnadoedd newydd
- Masnacheiddio, diogelu a manteisio i'r eithaf ar ymchwil (yn cynnwys ymchwil gymwysedig er mwyn gwneud y farchnad yn fwy parod am gynhyrchion a phrotoceipiau)

Tabl 4. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO1. 2

Allbynnau	Canlyniadau
Nifer o fusnesau'n cael grantiau	Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus ar gyfer prosiectau arloesedd neu ymchwil a datblygu
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol	Nifer y prosiectau peilot a gwblheir

Allbynnau	Canlyniadau
Nifer o busnesau newydd sy'n cael cymorth	Nifer y busnesau sy'n cael cymorth i gyflwyno cynhyrchion sy'n newydd i'r farchnad
Nifer o bartneriaid yn cydweithio ar brosiectau ymchwil	Nifer y busnesau sy'n cael cymorth i gyflwyno cynhyrchion sy'n newydd i'r farchnad
Nifer y mentrau sy'n cydweithio â sefydliadau ymchwil sy'n cael cymorth	<p>Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth</p> <hr/> <p>Nifer o batentau a gofrestrir ar gyfer cynhyrchion</p> <p>Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella:</p> <p>Strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro</p> <p>Strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro</p>

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

Dull Gosod Targed

4.3 Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO1.1 yn bennaf yn seiliedig ar beth oedd wedi ei ddysgu o'r prosiectau canlynol yn 2007 - 2013

- Cymorth Ariannol Ymchwil, Datblygu ac Arloesedd i fusnesau
- Technolegau Gweithgynhyrchu Cynaliadwy Uwch
- Canolfan Newid Ymddygiad Cymru
- Trosglwyddo Gwybodaeth ac Ymchwil Ddiwydiannol Gydwethredol
- Cymorth Arloesi Busnes
- Datblygu Capasiti Ecsploetio Gwybodaeth
- Cyfrifiadura Perfformiad Uchel Cymru
- SEACAMS; BEACON ; a SEREN.

4.4 Fodd bynnag, mabwysiadwyd dull sy'n seiliedig ar bolisi ar gyfer gosod y targedau ar gyfer 'Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cydraddoldeb' a 'Mentrau yn mabwysiadu neu wella eu strategaethau cynaliadwyedd amgylcheddol'. Gosodwyd hyn ar 20% o fentrau oedd yn cael cymorth yn y ddau achos.

Tabl 4.2: Cynnydd Amcan Penodol 1. 2 ERDF Dangosyddion sydd mewn Perygl o beidio â chyrraedd Targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd				Dwyrain Cymru			
	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiledig a Gyflawnwyd hyd yn hyn	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiledig a Gyflawnwyd hyd yn hyn
Gwariant (£m)	£167	94%	Amh	51%	£57	90%	Amh	41%
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol	2000	66%	993	63%	650	91%	417	84%
Nifer y busnesau sy'n cael grantiau	350	31%	68	0%	320	31%	43	0%
Nifer y busnesau newydd sy'n cael cymorth	30	215%	32	25%	20	112%	2	45%
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth i gyflwyno cynhyrchion sy'n newydd i'r farchnad	490	90%	179	56%	300	52%	46	116%
Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth	1125	68%	279	70%	670	44%	54	65%
Nifer y patentau a gofrestrir ar gyfer cynhyrchion	519	50%	115	32%	315	38%	18	110%
Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus ar gyfer prosiectau arloesedd neu ymchwil a datblygu	€42.84m	178%	€32.6m	58%	€26.16m	115%	€9.1m	39%
Strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro	470	2%	10	80%	200	0%	0	0%
Strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro	470	2%	10	80%	200	0%	0	0%

Tabl 4.3: Cynnydd SO1. 2 Dangosyddion mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
<p>Ymrwmiadau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yr allbwn mwyaf yw Busnesau sy'n cael cymorth ariannol, sydd wedi'i tanymrwymo yn y ddau ranbarth, yn arbennig yn WWV (dim ond 66%). Mae Busnesau sy'n cael grantiau wedi'i tanymrwymo'n sylweddol (dim ond 31% yn y ddau ranbarth). Mae Busnesau newydd sy'n cael cymorth wedi'i gorymrwymo ond yn erbyn niferoedd targed isel. • Mae canlyniadau allweddol gan gynnwys Cynnydd cyflogaeth, Busnesau sy'n cael cymorth i gyflwyno cynhyrchion sy'n newydd i'r farchnad a Nifer y patentau a gofrestrir ar gyfer cynhyrchion wedi'u tanymrwymo'n sylweddol yn y ddau ranbarth. • Mae buddsoddiad preifat wedi'i orymrwymo yn y ddau ranbarth, yn enwedig felly yn WWV (178%). • Mae'r ddau ddangosydd themau trawsbynciol wedi'u tanymrwymo yn sylweddol yn y ddau ranbarth. 	<ul style="list-style-type: none"> • Un o'r prif ffactorau am y tanymrwmiadau yw bod y prosiectau yn dadneilltuo cyllid a lleihau targedau o ganlyniad i COVID-19. Ym mis Mawrth 2020 roedd y tri allbwn cefnogi busnes wedi ymrwymo o leiaf 75% yn y ddau ranbarth, a'r rhan fwyaf dros 90%.. Effeithiodd COVID-19 â Brexit ar awydd busnesau i ymgysylltu â Ymchil, Datblygu a Arloesedd newydd. Lleihaodd y cyfnodau clo oedd yn gysylltiedig â COVID-19 y cyfleoedd i gael mynediad at arbenigedd a chyfleusterau/offer arbennigol a oedd yn hanfodol yn y gweithgareddau o dan yr S.O. • Mae tanymrwymiad yn erbyn y targedau canlyniad eraill yn gysylltiedig â tanymrwymiad yr allbynnau cymorth busnes a, fel yr uchod, wedi gweld targedau'n cael eu lleihau o ganlyniad i ddadneilltuo cyllid phrosiectau. • Ar gyfer EW mae'r gyfradd trosi rhwng Busnesau sy'n cael cymorth a chanlyniadau cynnydd cyflogaeth a chynhyrchion newydd i'r farchnad yn sylweddol uwch na'r hyn a geir ar gyfer WWV (e.e. targed o tua un swydd yn cael ei greu ar gyfer pob dau fusnes sy'n cael cymorth yn WWV, o'i gymharu â dwy swydd ym mhob tair sy'n cael cymorth yn EW). Yn ymarferol mae prosiectau yn EW wedi ymrwymo i gyfradd trosi debyg i'r rhai yn WWV, sy'n awgrymu y gallai'r cyfraddau trosi ar gyfer EW fod wedi bod yn rhy uchel. • Mae patentau a gofrestrir wedi'i danymrwymo'n sylweddol yn y ddau ranbarth (dim ond 50% WWV a 38% yn EW). Mae hyn yn adlewyrchu heriau ychwanegol gyda diffiniad y dangosydd yma, gyda llawer o fusnesau'n ffafrio mathau eraill o amddiffyniadau hawl eiddo deallusol. Mae hyn yn awgrymu nad oedd y ddangosydd yn addas ar gyfer y rhaglen. • Gwnaeth WEFO benderfyniad i gael gwared ar y dangosyddion themau trawsbynciol o PA1 a chofnodi rhain i gyd yn PA2, dyna pam mae'n ymddangos bod y dangosyddion hyn yn hynod o danymroddedig.

	Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Cyflawniad Allbwn	<ul style="list-style-type: none"> Mae tangyflawniad sylweddol yn erbyn proffil ym mhob un o'r tri dangosyddion allbwn cymorth busnes 	<ul style="list-style-type: none"> Fel yr amlinellir uchod, effeithiodd ffactorau'n ymwneud â COVID-19, cyfnodau clo cysylltiedig a Brexit ar allu prosiectau i ddarparu allbynnau cymorth busnes, gyda sawl prosiect hefyd yn dadneilltuo cyllid a lleihau targedau o ganlyniad. Dyma'r prif resymau dros dangyflawni yn erbyn y proffiliau targed allbwn yma.
Cyflawniad canlyniadau	<ul style="list-style-type: none"> Yn EW mae proffiliau yn cael eu cyflawni neu eu gorgyflawni yn sylweddol ar gyfer Cynhyrchion sy'n newydd i'r farchnad a thargedau patentau a gofrestrir Ar gyfer pob dangosydd canlyniad arall yn y ddau ranbarth mae tangyflawniad yn erbyn proffil gyda bron pob un yn is na 80% yn erbyn proffiliau. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae tanberfformiad yn erbyn y targedau canlyniadau yn ymwneud yn uniongyrchol â'r tan berfformiad yn erbyn targedau cymorth busnes, gyda chynnydd cyflogaeth a chanlyniadau cynhyrchion sy'n newydd i'r farchnad yn dangos lefelau tebyg o gynnydd i'r targedau allbwn. Mae'r patentau a gofrestrir ymhellach ar ei hôl hi yn WWV (ac er o flaen proffil yn EW mae hyn yn erbyn ffigur proffil isel). Mae hyn yn adlewyrchu'r pwyntiau uchod ynghylch diffiniad y dangosydd, sydd wedi gwneud cyflawniad yn heriol iawn. Mae'r canlyniad buddsoddi preifat yn cael ei gysylltu'n llai agos ag allbynnau cymorth busnes, ond mae tangyflawniad yn erbyn proffil ar gyfer y dangosydd hwn yn adlewyrchu'r heriau o ymgysylltu â busnesau a darparu prosiectau o ganlyniad i COVID-19 a'r cyfnodau clo cysylltiedig.

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

- 4.5 Ar draws yr holl ddangosyddion cwmpasol mae risg uchel o dargedau ddim yn cael eu cyflawni erbyn diwedd y rhaglen. Gan fod allbynnau cymorth busnes yn edrych yn annhebygol o gael eu cyflawni, mae'n golygu bod llai fyth o siawns y bydd y targedau canlyniadau yn cael eu cyflawni gan fod llai o fusnesau yn gallu llwyddo yn erbyn y rhain.

Tystiolaeth Ehangach

Ymchwil yn nodi effeithiau COVID-19 / Brexit ar awydd BBaCh i fuddsoddi mewn

Ymchwil a Datblygu ac Arloesedd

- 4.6 Cyn y pandemig, roedd canran y cwmnïau arloesi gweithredol yng Nghymru i lawr i 46.5% yn y cyfnod 2014-2016, o'i gymharu â 50.8% yn y cyfnod 2012-2014³
- 4.7 Mae'n ymddangos bod y pandemig wedi gwaethygu'r sefyllfa, gyda buddsoddiad mewn arloesedd yn dueddol o ddisgyn yn sydyn mewn cyfnodau o argyfwng, wedi'i sbarduno gan adnoddau ariannol mewnol neu cymhellion amrywiol a llac y farchnad. Roedd cwmnïau arloesol yn y DU, a arolygwyd yn gynnar yn 2021 fel rhan o arolwg hydredol yr ERC o gwmnïau arloesol, fymryn yn fwy gobeithiol nag yr oeddent yn Hydref 2020 ond roedd heriau sylweddol dal i fodoli a oedd yn cyfyngu ar eu gallu i arloesi a chwblhau prosiectau ar amser. Roedd cydweithio rhwng cwmnïau, a rhwng pob math o bartneriaid, wedi lleihau ac roedd y mwyafrif yn dal i cyfeirio at eu capasiti Ymchwil a Datblygu fel un a oedd "wedi ei darfu".⁴

Effaith y cyfnodau clo ar ymgymryd yn ymarferol â Ymchwil a Datblygu ac

Arloesedd gyda mynediad i gyfleusterau / offer yn gyfyngedig

- 4.8 Roedd arolwg a gynhaliwyd ar ran Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol llywodraeth y DU ym mis Mai a mis Mehefin 2020⁵ yn edrych ar effaith y pandemig ar ymchwilwyr mewn prifysgolion a sefydliadau ymchwil. Nododd mai'r gweithgareddau gwaith a gafodd eu hatal oedd yn bennaf 'gweithgareddau ymchwil na ellir eu gwneud o'ch cartref fel arfer' gyda gostyngiad o bron i 100%.

---

³ Roper & Turner (2020), 507

⁴ Albonico, Mladenov a Sharma (2020), 4

⁵ Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (2020)

4.9 Edrychodd arolwg gan UKRI rhwng mis Chwefror a mis Mawrth 2021⁶ ar effaith COVID-19 ar ymchwilwyr a gwelwyd ei fod dal yn uchel, gyda 58% o'r ymatebwyr yn dweud bod COVID-19 wedi ei gwneud hi'n amhosib gwneud yr ymchwil a oedd wedi ei gynllunio.

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl

- 4.10 Cyn dechrau COVID-19, roedd ymrwymiad yn erbyn y targedau yn yr S.O. hwn mewn sefyllfa gref, yr unig eithriadau oedd Cynnydd Cyflogaeth a Chanlyniadau Cynhyrchion sy'n newydd i'r farchnad yn EW (lle roedd y cyfraddau trosi targed o allbwn cymorth busnes i'r canlyniadau hyn yn llawer uwch nag ar gyfer y WWV ac nid oedd yn cael ei wireddu) a patentau a gofrestrir (oherwydd heriau gyda diffiniad y dangosydd hwn).
- 4.11 Ers mis Mawrth 2020, mae effeithiau COVID-19 a'r cyfnodau clo cysylltiedig, yn ogystal ag effeithiau Brexit wedi effeithio ar y galw (busnes) am y math hwn o gefnogaeth a'r ymarferoldeb o'i ddarparu. Mewn ymateb i hyn, mae WEFO wedi gweithio gyda phartneriaid cyflenwi prosiectau i leihau gwaith mewn prosiectau allweddol, dadneilltuo cyllid a lleihau ymrwymadau targed.
- 4.12 Canlyniad hyn yw nad yw'n debygol y bydd y targedau dangosydd cwmpasol ar gyfer yr S.O. yn cael eu cyflawni yn y naill ranbarth na'r llall. Nid oes yr un o'r rhain yn ddangosydd fframwaith perfformiad fodd bynnag.
- 4.13 O ran themâu trawsbynciol, mae trosolwg o'u perfformiad ar draws y rhaglen gyfan wedi'u gynnwys o dan S.O. 2.2 a 2.4, sef yr unig rannau o'r rhaglen sy'n cyflawni yn erbyn y rhain.

---

⁶ Ymchwil ac Arloesedd y DU (2021)

5. Canfyddiadau Amcan Penodol 2.1: Mynediad at Gyllid

Trosolwg o Amcan Penodol

- 5.1 Nod Amcan Penodol 2.1 fel y'i nodir yn Rhaglenni Gweithredol ERDF oedd 'Cynyddu faint o gyllid sydd ar gael i BBaChau, yn fusnesau newydd ac yn fusnesau sy'n ehangu'
- 5.2 Gweithgareddau enghreifftiol ar gyfer yr amcan penodol hwn;
- Cael gafael ar gyllid dyledion, ecwiti a mesanîn ⁷
  - Cyfrwng buddsoddi micro-gyllid
  - Cynlluniau cyllid busnes wedi'u teilwra (e.e. ar gyfer sectorau allweddol, ardaloedd daearyddol penodol neu fusnesau twf)

Tabl 5. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO2.1

Allbynnau	Canlyniadau
Nifer o fusnesau sy'n cael cymorth ariannol heblawi grantiau	Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus ar gyfer BBCh - heb fod yn grantiau Buddsoddiad mewn busnesau Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella: strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro Swyddi yn cael eu diogelu

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

Dull Gosod Targed

- 5.3 Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO1.2 yn bennaf yn seiliedig ar y prosiectau canlynol 2007-2013:
- Cronfa JEREMIE (Blaenoriaeth 2 ERDF Cydgyfeirio)
  - Cymorth i fusnesau cychwynol newydd

⁷ Mae cyllid mesanîn yn fath o gyllid busnes sy'n cyfuno nodweddion dyled (benthyciadau) a chyllid ecwiti sy'n caniatáu i fusnesau fynd i'r afael â'u holl anghenion cyllido. Yn aml, gellir defnyddio cyllid o'r fath i helpu i ariannu rheolwyr i brynu allan neu ariannu prosiectau newydd i gefnogi twf parhaus busnes. Mae rhagor o fanylion ar gael ar wefan Banc Datblygu Cymru

- 5.4 Mabwysiadwyd dull sy'n seiliedig ar bolisi ar gyfer gosod y targedau ar gyfer 'Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cydraddoldeb' a 'Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cynaliadwyedd amgylcheddol', gosodwyd ar 50% o fentrau sy'n derbyn cymorth.

Tabl 5.2: Cynnydd Amcan Penodol 2.1 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd				Dwyrain Cymru			
	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiledig a Gyflawnwyd hyd yn hyn	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiledig a Gyflawnwyd hyd yn hyn
Gwariant (£m)	£84.3	136%	Amh	116%	£11.6	162%	Amh	162%
Nifer o fentrau'n derbyn cymorth ariannol ar wahân i grantiau	235	161%	271	106%	65	198%	123	97%
Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth	2300	60%	797	129%	650	76%	367	116%
Strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro	190	0%	0	0%	30	0%	0	0%
Strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro	190	0%	0	0%	30	0%	0	0%

Tabl 5.3: Cynnydd Dangosyddion SO2.1 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

	Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Ymrwymiadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r rhaglen wedi gorymrwymo yn erbyn nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau yn y ddau ranbarth Mae'r rhaglen wedi tanymrwymo'n sylweddol yn erbyn targedau cynnydd cyflogaeth yn y ddau ranbarth Mae'r ddau ddangosydd thema trawsbynciol wedi tanymrwymo yn sylweddol yn y ddau ranbarth. 	<ul style="list-style-type: none"> Cyn COVID-19, roedd y targed canlyniadau cynnydd cyflogaeth yn 91% ar gyfer y WWV ond fe'i gostyngwyd mewn ymateb i effeithiau COVID-19 ar fusnesau – gyda llawer o fusnesau'n symud o ddyheadau ehangu a chreu swyddi, i oroesi a diogelu swyddi.. Yn EW roedd y targed eisoes wedi'i danymrwymo cyn COVID-19 ac mae wedi parhau i danymrwymo, sy'n adlewyrchu efallai bod y targed cynyddu cyflogaeth yn rhy uchelgeisiol yn yr hinsawdd economaidd bresennol. Yn y ddau ranbarth, mae data hefyd wedi'i gasglu o amgylch swyddi sy'n cael eu diogelu gan fusnesau sydd yn cael cymorth. Er nad yw'n ddangosydd rhaglen ar hyn o bryd, gallai hyn gael ei gyflwyno gyda thargedau newydd yn cael eu hychwanegu a gellid ei ddefnyddio i wrth-gydbwysu'r ymrwymiad is na'r disgwyl yn erbyn targedau cynyddu cyflogaeth yn y ddau ranbarth. Gwnaeth WEFO benderfyniad i gael gwared ar y dangosyddion thema trawsbynciol o'r S.O. hwn a chofnodi rhain i gyd yn SO2.2 a SO2.4, a dyna pam mae'n ymddangos bod y dangosyddion hyn yn hynod o dan-ymroddedig.
Cyflawniad Allbwn	<ul style="list-style-type: none"> Ar neu'n agos at 100% o broffil sy'n cael ei gyflawni ar gyfer cymorth busnes yn y ddau ranbarth. 	<ul style="list-style-type: none"> Dim materion i dynnu sylw.
Cyflawniad canlyniadau	<ul style="list-style-type: none"> Gorgyflawni yn erbyn proffil ar gyfer canlyniad cynnydd cyflogaeth yn y ddau ranbarth. 	<ul style="list-style-type: none"> Dim materion i dynnu sylw.

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

- 5.5 Rhagwelir y bydd nifer y busnesau sy'n derbyn cymorth ariannol heblaw grantiau yn cyflawni eu targedau erbyn diwedd y rhaglen, ond bydd y Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth yn tangyflawni yn sylweddol yn erbyn y targed yn y ddau ranbarth.
- 5.6 Ni fydd dangosyddion thema trawsbynciol yn cael eu darparu o dan yr S.O. hwn ond fe'u cofnodir yn fanwl o dan SO2.2 a SO2.4.

Tystiolaeth Ehangach

Tystiolaeth o fusnesau'n cyflogi llai o staff newydd yn dilyn achosion o COVID-19

- 5.7 Amlygodd arolwg busnesau bach hydredol y DU⁸ fod y mwyafrif o gyflogwyr BBaCh wedi'u heffeithio'n negyddol gan COVID-19 a'r cyfyngiadau masnachu cysylltiedig yn 2020, gyda 47% yn lleihau eu gweithrediadau a 31% yn cau dros dro. Nododd 33% o gyflogwyr BBaCh lefelau cyflogaeth is na blwyddyn yn ôl, ac am y tro cyntaf ers 2010 roedd y ffigwr hwn yn uwch na'r gyfran a nododd gynnydd yn y nifer a gyflogwyd (27%).

Dull o gyflwyno swyddi a ddiogelir mewn rhaglenni ERDF eraill

- 5.8 Mae dangosydd diogelu swyddi wedi'i gynnwys yn rhaglen ERDF Lloegr, gyda'r diffiniad wedi'i strwythuro mewn dwy ran. Yn gyntaf, llinell sylfaen o'r swyddi sydd mewn perygl, i'w chofnodi cyn y darperir cymorth (er enghraifft, ar gam diagnostig). Yn ail, swyddi sydd mewn perygl sydd dal mewn bodolaeth o leiaf 6 mis ar ôl cymorth (er enghraifft, cam asesu effaith). Mae'r gwahaniaeth rhwng y ddau yn darparu nifer y swyddi sy'n cael eu diogelu.

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl

- 5.9 Y prif ddangosydd o dan yr S.O. hwn nad oes disgwyl iddo gyrraedd ei darged erbyn diwedd y rhaglen yw: Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth Mae hyn yn bennaf oherwydd yr hinsawdd economaidd newidiol, yn enwedig o ganlyniad i ansicrwydd busnes a achoswyd gan COVID-19, sy'n golygu bod busnesau'n llai parod i gyflogi staff newydd.

---

⁸ Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (2021a)

- 5.10 O ganlyniad, symudodd ffocws y buddsoddiad o dan yr S.O. hwn i fuddsoddi mewn busnesau a oedd yn cefnogi goroesiad busnes a diogelu swyddi presennol, yn y tymor byr o leiaf, ac o'r herwydd byddai'n helpu i gofnodi effeithiau cyffredinol y buddsoddiad hwn yn well trwy ymgorffori dangosydd a tharged newydd 'swyddi a ddiogelwyd' ac ochr yn ochr â hyn lleihau'r targed cynyddu cyflogaeth.
- 5.11 Nid yw'r dangosydd hwn yn darged fframwaith perfformiad.

6. Canfyddiadau Amcan Penodol 2.2: Busnesau Newydd

Trosolwg o Amcan Penodol

- 6.1 Nod Amcan Penodol 2.2 fel y'i nodir yn Rhaglenni Gweithredol ERDF – Cynyddu nifer y BBaCh newydd drwy ddarparu gwybodaeth, cyngor ac arweiniad a chymorth ym maes entrepreneuriaeth'
- 6.2 Gweithgareddau enghreifftiol ar gyfer yr amcan penodol hwn yn cynnwys;
- Cyngor a mentora i fusnesau newydd, gan ganolbwyntio ar fusnesau newydd â photensial i gyflawni twf uchel.
  - Gweithgarwch entrepreneuraidd cyn dechrau (e.e. y gallu i brofi syniadau busnes neu gefnogi graddedigion a busnesau potensial mawr).
  - Darparu cymorth penodol er mwyn creu mentrau cymdeithasol (gan gynnwys hyrwyddo modelau busnes arloesol) lle ceir tystiolaeth o fylchau mewn darpariaeth prif ffrwd

Tabl 6.1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO2. 2

Allbynnau	Canlyniadau
Nifer o busnesau newydd sy'n cael cymorth	Cynydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol	Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella: strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

Dull Gosod Targed

- 6.3 Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO1.2 yn bennaf yn seiliedig ar y prosiectau canlynol 2007-2013:
- Cronfa JEREMIE (Blaenoriaeth 2 ERDF Cydgyfeiriant)
  - Cefnogaeth i fusnesau cychwynol newydd

- 6.4 Dylid nodi y byddai disgwyl i unrhyw gymorth ariannol i fusnesau newydd gynnwys cyllid grant (er y byddai disgwyl i'r rhan fwyaf o gymorth fod yn gymorth nad yw'n ariannol), dyna pam mae'n cael ei gynnwys yma.
- 6.5 Mabwysiadwyd dull sy'n seiliedig ar bolisi ar gyfer gosod y targedau ar gyfer 'Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cydraddoldeb' a 'Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cynaliadwyedd amgylcheddol', a osodwyd ar 50% o fentrau sy'n derbyn cefnogaeth yn y ddau achos.

Tabl 6.2: Cynnydd Amcan Penodol ERDF 2. 2 Dangosyddion sydd mewn Perygl o beidio â chyrraedd Targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd				Dwyrain Cymru			
	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliedig a Gyflawnwyd hyd yn hyn	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliedig a Gyflawnwyd hyd yn hyn
Gwariant (£m)	£21.4	130%	Amh	98%	£7.5	66%	Amh	55%
Nifer y busnesau newydd sy'n cael cymorth	5,150	80%	3,186	107%	2,200	86%	1,549	107%
Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth	8,800	89%	5,572	128%	3,800	84%	2,637	116%
Strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro	2,710	48%	572	154%	1,170	60%	312	149%
Strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro	2,710	43%	486	153%	1,170	52%	191	192%

Tabl 6.3: Cynnydd SO2. 2 Dangosyddion mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

	Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Ymrwymadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae allbwn y Nifer o fusnesau newydd sy'n cael cymorth wedi ei danymrwymo yn y ddau ranbarth. Mae canlyniad cynnydd cyflogaeth yn cael ei danymrwymo yn y ddau ranbarth. Mae'r ddau ddangosydd themâu trawsbynciol yn cael eu tanymrwymo'n sylweddol yn y ddau ranbarth. Mae hyn er gwaethaf y ffaith bod WEFO wedi bwriadu cael gorberfformiad yn y dangosyddion hyn o dan SO2.2 a SO2.4 i ddigolledu am beidio â chyflawni yn erbyn y targedau hyn yn S.O.s eraill yn PA1 a PA2. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae busnesau newydd sy'n cael cymorth, a ddiffinnir fel busnesau newydd sy'n cael eu creu, we di ei danymrwymo'n bennaf oherwydd bod cost cyflawni'r gefnogaeth sydd ei angen yn uwch na'r disgwyl yn wreiddiol, a allai adlewyrchu hinsawdd economaidd fwy heriol ar gyfer cychwyn busnes.. Mae'r canlyniad cynnydd cyflogaeth cysylltiedig yn yr un modd wedi'i danymrwymo ar y sail y bydd nifer is o fusnesau a grëwyd yn arwain at nifer is o gyflogaeth newydd a grëwyd. Mae'r dangosyddion thema trawsbynciol yn cael eu tanymrwymo'n bennaf ar y sail y gallai'r prif bartner cyflenwi ddim ond ymrwymo i darged is o ystyried yr heriau wrth ymgysylltu â busnesau â'r strategaethau hyn yn eu blwyddyn gyntaf o weithredu (sef y cyfan a gwmpesir yn yr S.O hwn.)
Cyflawniad Allbwn	<ul style="list-style-type: none"> Gorgyflawni yn erbyn proffil ar gyfer Busnesau newydd sy'n cael cymorth yn y ddau ranbarth. 	<ul style="list-style-type: none"> Dim materion i dynnu sylw.
Cyflawniad canlyniadau	<ul style="list-style-type: none"> Gorgyflawni yn erbyn proffil ar gyfer canlyniad Cynnydd cyflogaeth yn y ddau ranbarth. 	<ul style="list-style-type: none"> Dim materion i dynnu sylw.

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

- 6.6 Er bod yn gorgyflawni yn erbyn proffil cyfredol, nid yw nifer y busnesau newydd sy'n cael cymorth yn debygol o gyrraedd y targedau yn llawn erbyn diwedd y rhaglen, er ei bod yn ymddangos ar y trywydd iawn i gyflawni tua 80-90% yn y ddau ranbarth erbyn diwedd y rhaglen.
- 6.7 Yn yr un modd, mae'r gorgyflawniad yn erbyn targedau proffil ar gyfer y canlyniad cynnydd cyflogaeth yn awgrymu y gallai'r rhaglen fod yn agos i gyrraedd targedau cyffredinol y rhaglen ar gyfer y dangosydd hwn erbyn diwedd y rhaglen, gyda dros 80% o'r targed terfynol eisoes wedi'i gyflawni yn y ddau ranbarth.
- 6.8 Ar hyn o bryd mae risg uchel na fydd y rhaglen yn cyrraedd ei thargedau ar gyfer y dangosyddion thema trawsbynciol.

Tystiolaeth Ehangach

Tystiolaeth o newid yng nghyfradd cyffredinol busnesau newydd

- 6.9 Mae'r tabl isod yn dangos y data diweddaraf am fusnesau newydd ac yn adlewyrchu bod y cyfnod cynnar yn dilyn achosion COVID-19 wedi cyfrannu at ostyngiad yn nifer y busnesau newydd ar draws Cymru, gyda gostyngiad yn nifer y busnes newydd rhwng 2019 a 2020.

Blwyddyn	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cyfanswm busnesau newydd yng Nghymru 2015-2020	11,525	12,115	12,705	12,385	12,265	11,905

Ffynhonnell: Swyddfa Ystadegau Gwladol: Set ddata Demograffeg Busnes y DU, cyrchwyd 13 Mai 2022, [demograffeg busnes, DU - Swyddfa Ystadegau Gwladol \(ons.gov.uk\)](https://www.ons.gov.uk/business-demography)

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl

- 6.10 Ar y cyfan, mae'n annhebygol y bydd targedau y Busnesau newydd sy'n cael cymorth a Thargedau canlyniadau cynnydd cyflogaeth, yn cael eu cyflawni'n llawn erbyn diwedd y rhaglen, ond mae'n edrych yn debygol y bydd cyflawniad o oleiaf 80% yn y diwedd yn y ddau ranbarth, a siawns pellach y bydd hyn dros 90%. Nid yw yr un or ddau yn targedau fframwaith perfformiad.

6.11 Nodwyd gan WEFO bod y ddau ddangosydd thema drawsbynciol yn cael ffocws penodol yn yr S.O yma, gyda'r S.O., ochr yn ochr â SO2.4, â chyfrifoldeb i gyflawni'r targedau hyn ar ran y rhaglen gyfan, er oeddent yn dargedau fframwaith perfformiad. Mae hyn yn golygu yn ogystal â chyflawni yn erbyn y targedau thema trawstorri ar gyfer yr S.O., dylai fod yn gorgyflawni er mwyn cwblhau'r targedau o amcanion penodol eraill lle gwnaeth WEFO y penderfyniad na fyddai'r rhain yn cael eu darparu'n uniongyrchol (SO1.2, SO2.1 a SO2.5). Bydd angen gwneud mwy i gynyddu ymrwymadau a chyflawniadau gyda phartneriaid cyflawni (Busnes Cymru yn bennaf) er mwyn gwella lefel cyflawni y targedau yma.

7. Canfyddiadau Amcan Penodol ERDF 2.3: Y defnydd o TGCh ac Ecsploetiaeth

Trosolwg o Amcan Penodol

- 7.1 Nod Amcan Penodol 2.3 fel y'i nodir yn Rhaglenni Gweithredol ERDF oedd Cynyddu'r defnydd o rwydweithiau NGA a seilwaith TGCh gan BBaChau
- 7.2 Roedd gweithgareddau enghreifftiol ar gyfer yr amcan penodol hwn yn cynnwys y canlynol:
- Darparu gweithdai, clinigau a diagnosteg busnes un i un sy'n canolbwyntio ar ddefnyddio band eang NGA⁹ a manteisio arno, gan bwysleisio'r buddiannau i BBaChau ond hefyd ymdrin ag unrhyw rwystrau i ddefnydd a manteisio effeithiol.
  - Mae'r defnydd o dalebau arloesedd TGCh (fel y disgrifir ym Mhecyn Cymorth yr Agenda Ddigidol103), sy'n ddull effeithlon o gyrraedd microfusnesau a BBaChau wedi cael ei ystyried.

Tabl 7. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO2. 3

Allbynnau	Canlyniadau
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol	Nifer y busnesau sy'n cael cymorth i gyflwyno cynhyrchion sy'n newydd i'r cwmni

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

Dull Gosod Targed

- 7.3 Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO1.3 yn bennaf yn seiliedig ar y prosiectau canlynol 2007-2013:
- Ymgysylltu â Chwsmeriaid
  - Allforio Cymorth
  - cymorth eFusnes a TGCh
  - Cronfa Buddsoddi Cymunedau.

⁹ Mae hyn yn cyfeirio at fand eang sy'n cefnogi cyflymder a gwasanaeth o ansawdd gwell o'i gymharu â systemau hŷn. Mae'n aml yn cynnwys uwchraddio i rwydweithiau copr neu cyd-echelinol presennol. Mae modd adolygu mwy o fanylion yn: Geirfa Band Eang [GeirfaBandEang](#)

Tabl 7.2: Cynnydd Amcan Penodol ERDF 2. 3 Dangosyddion sydd mewn Perygl o beidio â chyrraedd Targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd				Dwyrain Cymru			
	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliatedig a Gyflawnwyd hyd yn hyn	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliatedig a Gyflawnwyd hyd yn hyn
Gwariant (£m)	£5.3	124%	Amh	84%	£1.7	94%	Amh	70%
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol	3450	121%	3601	98%	900	140%	1138	163%

Tabl 7.3: Cynnydd SO2. 3 Dangosyddion mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Ymrwymadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae gorymrwymiad yn y ddau ranbarth yn adlewyrchu'r pwysigrwydd cynyddol a roddir ar fusnesau sy'n symud i weithredu'n rhithiol o ganlyniad i bandemig COVID-19 a'r chyfyngiadau clo cysylltiedig.
Cyflawniad Allbwn	<ul style="list-style-type: none"> Mae nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol unai wedi pell gyrraedd eu targedau proffil hyd yn hyn neu yn agos iawn at eu cyrraedd yn y ddau ranbarth. Fel uchod, mae perfformiad cryf wrth gyflawni yn erbyn proffil, sydd yn adlewyrchu'r galw cynyddol am y math hwn o gymorth, yn enwedig ar ôl dechrau pandemig COVID-19.

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

- 7.4 Mae'r dangosydd hwn eisoes wedi mynd y tu hwnt i'r targed yn EW ac mae'n debygol iawn o fod yn uwch na'r targed yn WWV erbyn diwedd y rhaglen.

Tystiolaeth Ehangach

Tystiolaeth o fwy o alw am cymorth i fanteisio ar TGCh

- 7.5 Amlygodd arolwg busnesau bach hydredol¹⁰ y DU yn 2020 fod mwy na hanner yr holl gyflogwyr BBaCh (56%) yn defnyddio technoleg neu feddalwedd ar y we i werthu i gwsmeriaid neu i reoli'r busnes, roedd hyn yn saith pwynt canran yn uwch nag yn 2019, gan adlewyrchu'r galw cynyddol gan fusnesau am gymorth i gyflwyno gwelliannau i weithrediadau digidol.

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl

- 7.6 Mae'r perfformiad arbennig o gryf o dan yr S.O. hwn yn darparu cydbwysedd i rai S.O.s eraill lle mae effeithiau COVID-19 wedi cael mwy o effaith ar y galw am gymorth busnes sy'n arwain at dangyflawni yn erbyn targedau gwreiddiol.

---

¹⁰ Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (2020)

8. Canfyddiadau Amcan Penodol ERDF 2.4: Twf Cyflogaeth mewn BBaCh

Trosolwg o Amcan Penodol

- 8.1 Nod Amcan Penodol 2.4 fel y'i nodir yn Rhaglenni Gweithredol ERDF oedd 'Cynyddu twf y BBaChau hynny â photensial i dyfu, yn enwedig drwy gael mynediad i farchnadoedd newydd (domestig a rhyngwladol)'
- 8.2 Roedd gweithgareddau enghreifftiol ar gyfer yr amcan penodol hwn yn cynnwys y gweithgareddau eang canlynol :
- Gwybodaeth a chyngor i fusnesau, fel cymorth sydd ar gael yn gyffredinol i bob BBaCh e.e. drwy wefannau a llinellau cymorth.
  - Cymorth wedi'i deilwra ar gyfer busnesau sy'n bwysig i'r economi a busnesau twf, gan gynnwys Mentrau Cymdeithasol, er mwyn mynd i'r afael â rhwystrau i wella cynhyrchiant, er enghraifft: gwerthiannau, marchnata, datblygu cynnyrch, prisio a rheoli risg.
  - Cyngor a chymorth busnes wedi'u teilwra er mwyn mynd i'r afael rhwystrau i dwf, er enghraifft: materion adnoddau dynol, strategaeth, marchnata, modelau busnes, systemau, rheoli risg, effeithlonrwydd adnoddau, gwelliannau gweithredol, datblygu cynnyrch, cadwyni cyflenwi a dosbarthu.
  - Darparu cymorth penodol er mwyn sicrhau datblygiad a thwf mentrau cymdeithasol (gan gynnwys hyrwyddo modelau busnes arloesol) lle ceir tystiolaeth o fylchau mewn darpariaeth prif ffrwd.
  - Meithrin capasiti, cyngor, arweiniad a chymorth er mwyn mynd i'r afael â'r rhwystrau sy'n wynebu busnesau yng Nghymru i achub ar gyfleoedd caffael (yn cynnwys rhai rhyngwladol).
  - Cymorth i ryngwladoli busnesau a chynyddu allforion, fel digwyddiadau broceriaeth a phartner, ffeiriau masnach, hyfforddiant, cwnsela/cyngor/mentora, costau sy'n ymwneud â chenhadaeth neu gymorth ariannol arall, ymchwil i'r farchnad neu wasanaethau gwybodaeth eraill.

- Cymorth ar gyfer effeithlonrwydd adnoddau a mesurau effeithlonrwydd ynni o fewn BBaChau, gan gynnwys mynd i'r afael â rhwystrau i fuddsoddiad cysylltiedig, cefnogi newid mewn ymddygiad, cefnogi ymlediad technoleg ac arloesedd ac annog BBaChau i gynnal archwiliadau ynni.

Tabl 8. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO2. 4

Allbynnau	Canlyniadau
Nifer y busnesau sy'n cael grantiau	Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus ar gyfer BBCh - Grantiau
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau	Cynnydd yn lefel allforio
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol	Cynnydd cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth
	Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella: strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

Dull Gosod Targed

- 8.3 Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO2. 4 yn bennaf yn seiliedig ar y prosiectau canlynol 2007-2013:
- Ymgysylltu â Chwsmeriaid
  - Allforio Cymorth
  - cymorth efusnes a TGCh
  - Cronfa Buddsoddi Cymunedau.
- 8.4 Mabwysiadwyd dull sy'n seiliedig ar bolisi ar gyfer gosod targedau 'Nifer y busnesau sy'n cael grantiau' a 'Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau'. Roedd hyn y golygu cydgrynhoi targedau ar gyfer tair o'r elfennau cymorth a ddisgwylir o dan y Flaenoriaeth Fuddsoddi hon, gan nodi y byddai disgwyl i'r rhan fwyaf o gymorth ar gyfer pob ardal fod yn gymorth nad yw'n ariannol.

- 8.5 Ar gyfer targedau sy'n ymwneud â thwf (e.e. mynediad i farchnadoedd newydd), gwnaed rhaniad cyfrannol o 90:10 o blaid 'Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau', gyda'r disgwyliad y byddai busnesau sy'n bwysig i'r economi a busnesau twf, angen llai o gymorth grant (disgwylir iddynt fod ar gael mewn amgylchiadau eithriadol yn unig).
- 8.6 Ar gyfer targedau yn ymwneud â Mentrau Cymdeithasol mae rhaniad o tua 60:40 wedi cael ei ddefnyddio o blaid "Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau'. Mae hyn yn seiliedig ar brofiad prosiectau rhaglenni 2007-2013.
- 8.7 Mabwysiadwyd dull sy'n seiliedig ar bolisi ar gyfer gosod y targedau ar gyfer 'Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cydraddoldeb' a 'Mentrau'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cynaliadwyedd amgylcheddol', gosodwyd ar 50% o fentrau sy'n derbyn cymorth yn y ddau achos.

Tabl 8.2: Cynnydd Amcan Penodol 2. 4 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd				Dwyrain Cymru			
	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliatedig a Gyflawnwyd hyd yn hyn	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliatedig a Gyflawnwyd hyd yn hyn
Gwariant (£m)	£37.9	116%	Amh	91%	£8.4	126%	Amh	105%
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol	8,000	79%	5,368	102%	5,400	58%	2,571	109%
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau	330	0%	0	0%	115	0%	0	0%
Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus ar gyfer BBCh - Grantiau	€4.32m	18%	€0.6m	0%	€2.22m	36%	€0.6m	0%
Strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro	5,910	31%	1,463	88%	3,200	24%	565	104%
Strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro	5,910	33%	1,547	89%	3,200	27%	559	105%

Tabl 8.3: Cynnydd Dangosyddion SO2. 4 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Ymrwymadau	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="421 373 896 523">• Mae Nifer y busnesau sydd yn derbyn cymorth nad yw'n ariannol yn cael ei danymrwymo'n sylweddol yn y ddau ranbarth. <li data-bbox="421 533 896 683">• Does dim ymrwymiad wedi bod yn erbyn nifer y busnesau sydd yn derbyn cymorth ariannol heblaw grantiau. <li data-bbox="421 692 896 912">• Mae'r ymrwymiad ar gyfer Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus ar gyfer BBCh – Grantiau, yn isel iawn (dim ond 18% sydd wedi ymrwymo yn WWV a 36% yn EW). <li data-bbox="421 922 896 1294">• Mae'r ddau ddangosydd themâu trawsbynciol yn cael eu tanymrwymo'n sylweddol yn y ddau ranbarth. Mae hyn er gwaethaf y ffaith bod WEFO wedi bwriadu gorberfformiad yn y dangosyddion hyn o dan SO2.2 a SO2.4 i ddigolledu am beidio â chyflawni yn erbyn y targedau hyn yn yr S.O.s eraill yn PA1 a PA2. <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="943 363 2002 699">• Nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol yw'r prif ddangosydd allbwn o dan yr S.O hwn. Mae'r tanymrwymiad yn erbyn y targed allbwn yn dangos bod cost cefnogaeth busnes wedi bod yn uwch (fesul uned) na'r disgwyl wrth osod y targed gwreiddiol. Fodd bynnag – mae canlyniadau allweddol o dan yr S.O. gan gynnwys cynnydd cyflogaeth a chynnydd mewn lefel allforio wedi gorymrwymo (ac eisoes wedi mynd y tu hwnt i dargedau yn y ddau ranbarth), sy'n dangos bod y gefnogaeth a ddarperir wedi bod i nifer llai o BBCh ond yn fwy dwys na'r hyn a ragwelwyd yn wreiddiol, ac mae wedi parhau i fod yn llwyddiannus iawn yn nhermau allbwnau economaidd. <li data-bbox="943 708 2002 858">• Nodwyd yn gynnar iawn bod Busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau ddim yn addas addas i'r S.O. hwn ac ni ddylai fod wedi'i gynnwys, felly nid yw'r rhaglen wedi gofyn am ymrwymadau yn erbyn y dangosydd hwn gan brosiectau sy'n cael cymorth. <li data-bbox="943 868 2002 1050">• O ran ' Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus ar gyfer BBCh – Grantiau' ychydig iawn o alw oedd gan ymgeiswyr i ymgorffori'r dangosydd i'r prosiectau. Er er bod yn fwy heriol i sicrhau ymrwymiad ar ôl dechrau pandemig COVID-19 , roedd lefel yr ymrwymiad yn erbyn y dangosydd eisoes ar lefel debyg cyn Covid 19. <li data-bbox="943 1059 2002 1209">• Byddai'r targedau ar gyfer y ddau thema trawsbynciol yn golygu y byddai angen i 75% o fusnesau oedd yn cael gymorth dan yr S.O.yma gyflawni yn erbyn y dangosyddion hyn, ond ni chafodd y lefel yma o ymrwymiad ei roi yng nghytundebau y partneriaid cyflenwi.

	Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Cyflawniad Allbwn	<ul style="list-style-type: none"> Mae nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol yn gorgyflawni yn erbyn proffil yn y ddau ranbarth. 	<ul style="list-style-type: none"> Dim materion i dynnu sylw.
Cyflawniad canlyniadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus ar gyfer BBCh – yn dangos bod 0% wedi'i gyflawni hyd yma. Mae cyflawni yn erbyn proffil dangosyddion trawsbynciol wedi gorgyflawni yn erbyn proffil yn EW ond yn tanberfformio fymryn (tua 90%) yn erbyn proffil yn WWV. 	<ul style="list-style-type: none"> O ran y canlyniad buddsoddi preifat, mae'r adborth yn awgrymu nad oedd llawer o gymhelliad i gontractwyr sicrhau hyn oherwydd roedd y ffordd yr oedd wedi ei sefydlu yn golygu y byddai unrhyw gyllid preifat a sicrhawyd yn disodli buddsoddiad ERDF mewn prosiectau. Fel yr amlinellir uchod, mae hyn hefyd yn anoddach i'w gyflawni mewn hinsawdd economaidd fwy heriol lle mae hyder busnesau yn is - fel sydd wedi digwydd ers dechrau COVID-19 a Brexit. Dim materion ychwanegol i dynnu sylw at o ran trargedau themau trawsbynciol.

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

- 8.8 Ar hyn o bryd mae risg uchel na fydd y priosectau yn cyrraedd targed allbwn 'nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol' - yn enwedig yn EW.
- 8.9 Does dim disgwyl y bydd unrhyw gyflawriad yn erbyn nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau yn y naill ranbarth na'r llall.
- 8.10 Mae risg uchel y bydd buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gefnogaeth y cyhoedd i fusnesau bach a chanolig – grantiau yn methu cyrraedd y targed.
- 8.11 Mae risg uchel y bydd dangosyddion thema trawsbynciol yn methu cyrraedd y targedau.

Tystiolaeth Ehangach

Tystiolaeth am newidiadau mewn hyder busnesau / parodrwydd i fuddsoddi

- 8.12 Yn 2018, dywedodd y gyntaf yng nghyfres adroddiadau chwarterol Deallusrwydd Economaidd Cymru (DU) gan Ysgol Fusnes Caerdydd bod amodau economaidd yn tanio pesimistiaeth yn y sector, gyda Mynegai Busnesau Bach Ffederasiwn y Busnesau Bach (FSB) yn datgelu bod nifer cynyddol o fusnesau yn disgwyl i'w perfformiad waethygu. Yn chwarter cyntaf 2018, dywedodd yr FSB bod un o bob saith o berchnogion busnesau bach yn bwriadu israddio. Roedd rhwystrau i dwf yn gysylltiedig â thlodi mewn galw defnyddwyr, a chael mynediad i staff medrus, yn ogystal a'r ansicrwydd a achoswyd gan Brexit¹¹.
- 8.13 Nododd adroddiad chwarterol Hydref 2019¹² fod dadansoddiad gan Fanc Lloegr (ar sail arolwg o gwmnïau'r DU), yn awgrymu bod rhagweld bod Prydain yn gadael yr Undeb Ewropeaidd wedi lleihau buddsoddiad gan gwmnïau'r DU o tua 11% yn y tair blynedd yn dilyn y refferendwm. Roedd hyder busnesau bach Cymru wedi disgyn i diriogaeth negyddol, dangosodd Mynegai Busnesau Bach Cadarn Cymru bod hyder busnesau wedi gostwng o 18.3 yn Chwarter 2 2019 i -15.5 yn Chwarter 3.¹³
- 8.14 Erbyn 2020, yn y DU a Chymru, roedd canran y busnesau bach a oedd yn bwriadu ehangu wedi gostwng ers 2018.

---

¹¹ Deallusrwydd Economaidd Cymru (2018), 5

¹² Deallusrwydd Economaidd Cymru (2019)

¹³ Deallusrwydd Economaidd Cymru (2020), 2-3

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl

- 8.15 Mae llawer o'r dangosyddion allweddol yng ngasgliadau y Dangosyddion mewn Perygl Ar draws yr amcan penodol hwn yn darparu naratif cadarnhaol iawn. Er bod y prif allbwn cymorth busnes (busnesau sy'n cael cefnogaeth yw'n ariannol) yn is na'r targed, mae'r rhai sydd wedi cael cefnogaeth wedi cael cefnogaeth fwy dwys na'r disgwyl yn wreiddiol ac wedi sicrhau canlyniadau economaidd uwch (cynnydd cyflogaeth a chynnydd mewn allforion) na'r disgwyl yn wreiddiol.
- 8.16 Nid oedd 'nifer y busnesau sy'n cael cefnogaeth ariannol heblaw grantiau' yn ddangosydd addas ar gyfer yr S.O. hwn ac ni ganolbwyntiwyd arno. Fel y nodwyd uchod, nid yw hyn yn y pen draw wedi effeithio ar gyflawni'r canlyniadau economaidd allweddol a geisir ynghylch cynnydd mewn cyflogaeth ac allforio.
- 8.17 Mae tangyflawni yn erbyn 'Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus ar gyfer BBCh' buddsoddiad preifat yn wendid gan y gallai cyrraedd y targed hwn fod wedi gwella effeithiolrwydd costau darparu cymorth. Nid oedd contractio prosiectau o dan yr S.O. hwn yn sicrhau digon o ymrwymiad i'r targed hwn, sy'n annhebygol o allu cael ei wiro erbyn hyn. Fodd bynnag, gall WEFO barhau i roi pwysau i sicrhau bod partneriaid cyflenwi yn cwrdd ag ymrwymadau presennol yn erbyn y dangosydd hwn, gan fod cyflawniad o 0% yn y ddau ranbarth ar hyn o bryd.
- 8.18 Nid oes yr un o'r dangosyddion hyn fodd bynnag yn dargedau fframwaith perfformiad.
- 8.19 Er nad oedd y ddau ddangosydd thema trawsbynciol yn dargedau fframwaith perfformiad fe roddwyd ffocws penodol gan WEFO ar yr S.O. yma gyda'r S.O. yma ochr yn ochr â SO2.2 yn cael cyfrifoldeb i gyflawni'r targedau hyn ar ran y rhaglen gyfan. Mae hyn yn golygu yn ogystal â chyflawni yn erbyn y targedau thema trawsbynciol ar gyfer yr S.O., dylai fod yn gor
- 8.20 Gyflawni er mwyn hefyd ymdrin â'r targedau o amcanion penodol eraill lle gwnaeth WEFO y penderfyniad na fyddai'r rhain yn cael eu darparu'n uniongyrchol trwy SO1.2, SO2.1 a SO2.5. Bydd angen gwneud mwy i gynyddu ymrwymadau a chyflawniadau gyda phartneriaid cyflawni (Busnes Cymru yn bennaf) er mwyn dod yn agosach at gyrraedd y targedau hyn.

9. Canfyddiadau Amcan Penodol 2.5 ERDF: Cyllid Cyfalaf Risg

Trosolwg o Amcan Penodol

- 9.1 Nod Amcan Penodol 2.5 fel y'i nodir yn Rhaglenni Gweithredol ERDF oedd 'Mynd i'r afael â methiannau'r farchnad o ran argaeledd cyllid, yn enwedig cyfalaf risg, fel y gall BBaChau Cymreig gyflawni arloesedd a masnacheiddio ymchwil a datblygu'.
- 9.2 Roedd gweithgareddau enghreifftiol ar gyfer yr amcan penodol hwn yn cynnwys y canlynol:
- Cael gafael ar gyllid dyledion, ecwiti a mesanîn
  - Cynlluniau cyllid busnes wedi'u teilwra (e.e. ar gyfer sectorau allweddol neu ardaloedd daearyddol penodol)

Tabl 9.1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO2. 5

Allbynnau	Canlyniadau
Nifer o fentrau'n derbyn cymorth ariannol heblaw grantiau	Nifer y busnesau sy'n cael cymorth i gyflwyno cynhyrchion sy'n newydd i'r cwmni
Buddsoddiad mewn busnesau	Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus i BBCh – dim grantiau
	Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth
	Swyddi yn cael eu diogelu
	Mentrau sy'n mabwysiadu neu'n gwella ; strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

Dull Gosod Targed

9.3 Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO1.5 yn bennaf yn seiliedig ar y prosiectau canlynol 2007-2013:

- Cymorth Ariannol Ymchwil, Datblygu ac Arloesedd i Fusnesau
- Technolegau Gweithgynhyrchu Cynaliadwy blaengar
- Canolfan Newid Ymddygiad Cymru
- Trosglwyddo Gwybodaeth a Ymchwil Ddiwydiannol Gydweithredol
- Cymorth Arloesi Busnes
- Datblygu Capasiti Ymelwa Gwybodaeth
- High Performance Computing Cymru
- SEACAMS; GOLEUDY; a SEREN.

9.4 Mabwysiadwyd dull sy'n seiliedig ar bolisi ar gyfer gosod y targedau ar gyfer 'Busnesau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cydraddoldeb' a 'Busnesau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cynaliadwyedd amgylcheddol', gsodwyd ar 20% o fentrau sy'n derbyn cefnogaeth yn erbyn y ddau darged.

Tabl 9.2: Cynnydd Amcan Penodol 2. 5 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd				Dwyrain Cymru			
	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiledig a Gyflawnwyd hyd yn hyn	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiledig a Gyflawnwyd hyd yn hyn
Gwariant (£m)	£32.3	80%	Amh	80%	£10.3	143%	Amh	143%
Nifer o fentrau'n derbyn cymorth ariannol heblawi grantiau	90	50%	45	122%	25	236%	55	96%
Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth	490	22%	64	130%	145	198%	229	120%
Strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro	45	0%	0	0%	13	0%	0	0%
Strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro	45	0%	0	0%	13	0%	0	0%

Tabl 9.3: Cynnydd Dangosyddion SO₂. 5 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

	Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Ymrwmiadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae nifer y mentrau sy'n derbyn cymorth ariannol ar wahân i grantiau yn cael ei dan-ymrwymo'n sylweddol yn y WWV (50% sydd wedi ymrwymo) ond yn orymroddedig yn EW. Mae cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth yn cael ei dan-ymrwymo'n sylweddol yn y WWV (dim ond 22% sydd wedi ymrwymo) ond yn orymroddedig yn EW. Mae'r ddau ddangosydd thema trawsbynciol ar ymrwymiad o 0% yn y ddau ranbarth. 	<ul style="list-style-type: none"> Yn yr WWV mae tanymrwymiad yn erbyn y dyraniad gwariant (yn rhannol oherwydd dadneilltuo) ac yna bu buddsoddiad mewn llai o gwmnïau ond mwy o fuddsoddiad fesul cwmni na'r disgwyl yn wreiddiol. Mae llai o ymrwmiadau hefyd yn adlewyrchu'r galw llai wrth i hyder busnes a'r awydd i ymgymryd â chyllid allanol leihau yn dilyn achosion o COVID-19 ac effeithiau Brexit. Mae tanymrwymiad mewn cynyddu cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth, fel yr uchod, yn adlewyrchu tanymrwymiad targedau allbwn cefnogi busnesau yn ogystal â'r hinsawdd economaidd fwy heriol sydd wedi golygu bod busnesau'n canolbwyntio'n gynyddol ar oroesi a diogelu swyddi yn hytrach na thwf a chreu swyddi. Gwnaeth WEFO benderfyniad i gael gwared ar y dangosyddion thema trawsbynciol o'r S.O. yma a'u cofnodi i gyd yn SO_{2.2} a SO_{2.4}, a dyna pam mae'n ymddangos bod y dangosyddion yn hynod o danymroddedig.
Cyflawniad Allbwn	<ul style="list-style-type: none"> Mae nifer y mentrau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau yn gorgyflawni yn erbyn proffil yn WWV ac yn agos at broffil (96%) yn EW. 	<ul style="list-style-type: none"> Dim materion i dynnu sylw.
Cyflawniad canlyniadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae canlyniad cynnydd cyflogaeth yn tros gyflawni yn erbyn proffil yn y ddau ranbarth. Mae'r ddau ddangosydd thema trawsbynciol ar gyflawniad o 0% yn y ddau ranbarth 	<ul style="list-style-type: none"> Dim materion i dynnu sylw.

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

- 9.5 Rhagwelir ar hyn o bryd na fydd nifer y mentrau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau a'r targed canlyniadau cynnydd cyflogaeth yn cael eu cyflawni yn WWV erbyn diwedd y rhaglen. Mae disgwyl i'r ddau gael eu cyflawni'n llawn yn EW.
- 9.6 Ni fydd dangosyddion thema trawsbynciol yn cael eu cofnodi o dan yr S.O. hwn ond fe'u trafodir yn fanwl o dan SO2.2 a SO2.4.

Tystiolaeth Ehangach

Tystiolaeth o'r newid yn y galw am gyllid allanol

- 9.7 Mae rhagwerthusiad diweddaraf Cronfa Fusnes Cymru (Regeneris Consulting, 2018) yn amlygu galw is am fuddsoddiadau ecwiti yn y WWV nag yn EW, yn bennaf oherwydd cyfansoddiad sectoraidd sylfaenol busnesau BBaCh yn yr ardaloedd hyn, gyda mwy o BBaCh addas yn Nwyrain Cymru ar gyfer buddsoddiad ecwiti, fel cwmnïau technoleg cyfnod cynnar a chwmnïau sy'n deillio o'r Brifysgol.
- 9.8 Yn fwy cyffredinol, nododd yr adroddiad fod cyfran y rhai sy'n chwilio am gyllid allanol wedi gostwng. Gostyngodd cyfran y busnesau canolig sy'n cael cyllid o 5 pwynt canran rhwng 2012 a 2016, ac yn ôl Arolygon Busnesau Bach BEIS a Monitor Cyllid BBaCh, ar lefel ranbarthol a chenedlaethol, mae canran y busnesau bach a chanolig sy'n defnyddio cyllid allanol yn y ddau ranbarth wedi gostwng, tra bod canran y rhai nad ydynt yn fenthycwyr parhaol (PNBs) wedi codi.

Tystiolaeth o effeithiau COVID-19 a Brexit ar hyder busnesau

- 9.9 Mae tystiolaeth yn dangos llai o hyder busnes ac awydd am fuddsoddiad yn dilyn dechrau pandemig COVID-19, fel yr amlinellir yn Adran 8.13.

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl 0

- 9.10 Nid oes disgwyl i gyflawniadau yn nifer y mentrau sy'n derbyn cymorth ariannol ar wahân i grantiau yn WWV daro eu targed erbyn diwedd y rhaglen. Mae hyn yn rhannol oherwydd hinsawdd economaidd heriol ac effeithiau COVID-19 a Brexit ar hyder busnes, gan waethygu materion strwythurol presennol yn rhanbarth WWV lle mae llai o archwaeth yn barod i fusnesau ymgymryd â chyllid allanol. Er hyn, mae'r targed 'buddsoddi mewn busnesau' cyffredinol yn WWV eisoes wedi'i gyrraedd yn

braf , sy'n golygu bod y buddsoddiad a sicrhawyd wedi ei ganolbwyntio mewn nifer llai o fusnesau na'r disgwyl.

- 9.11 O ganlyniad i'r hinsawdd economaidd, symudodd ffocws y buddsoddiad o dan yr S.O. yma, i fuddsoddi mewn busnesau a oedd yn cefnogi goroesiad busnes a diogelu swyddi presennol, yn y tymor byr o leiaf, ac o'r herwydd byddai'n helpu i ymgorffori dangosydd a tharged newydd 'busnesau a ddiogelwyd', er mwyn adlewyrchu effaith cyffredinol y byddsuoddiad a lleihau'r targed cynnydd cyflogaeth ochr yn ochr â hyn, yn enwedig ar gyfer WWV.
- 9.12 Nid oes yr un o'r dangosyddion a ymdrinwyd ar gyfer yr amcan penodol hwn yn dargedau fframwaith perfformiad.

10. Canfyddiadau Amcan Penodol ERDF 3.1: Ynni Morol (WWV yn unig)

Trosolwg Amcan Penodol

- 10.1 Nod Amcan Penodol 3.1 yn WWV yn unig fel y'i nodir yn Rhaglenni Gweithredol ERDF oedd 'Cynyddu nifer y dyfeisiau ynni tonnau a llanw a brofir yn nyfroedd Cymru ac oddi ar yr arfordir, gan gynnwys araeau aml-ddyfais, a thrwy hynny sefydlu Cymru fel canolfan cynhyrchu ynni morol'
- 10.2 Roedd gweithgareddau enghreifftiol ar gyfer yr amcan penodol hwn yn cynnwys y canlynol:
- Arloesedd a gwaith ymchwil a datblygu ym maes ynni morol sydd â photensial masnachol gan gynnwys prototeipiau, arddangoswyr a dyfeisiau ac araeau cyn fasnachol. Gall gynnwys amrywiaeth o weithgarwch yn arwain at hyn, gan gynnwys:
    - ymchwil gymhwysol,
    - dylunio,
    - gweithgynhyrchu,
  - Cynyddu'r gallu i brofi dyfeisiau ynni morol oddi ar arfordir Cymru drwy fuddsoddiadau seilwaith wedi'u targedu a gwaith paratoi i ddileu rhwystrau, lleihau risgiau a sicrhau hyder buddsoddwyr. Dylai'r buddsoddiadau hyn anelu at annog y defnydd o ddyfeisiau morol rhagfasnachol ar gyfer gwaith profi ac arddangos. Er enghraifft::
    - paratoi ar y safle
    - cyfleusterau ar y tir
    - Cysylltiadau
    - mynediad
    - arolygon.

Cymorth i ddileu rhwystrau a helpu i ariannu dyfeisiau ac araeau profi ac arddangos yn rhannol.

Tabl 10. 1: Dangosyddion Allbwn ar gyfer SO3.1

Allbwn

Nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd
Cynlluniau paratoi safle cymorth ynni

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

10.3 Mae'r ddau ddangosydd o dan yr amcan penodol hwn yn ddangosyddion fframwaith perfformiadi Rhaglen ERDF Gorllewin Cymru a'r Cymoedd.

Dull Gosod Targed

10.4 Mae'r targedau ar gyfer 'Cynlluniau paratoi safle cymorth ynni'; a 'Nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd' yn seiliedig ar weithgaredd sy'n cael ei ragweld ar hyn o bryd ar gyfer cyllid yn y dyfodol.

Tabl 10.2: Cynnydd Amcan Penodol 3.1 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd		Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliedig a Gyflawnwyd hyd yn hyn
	Targed	% o Darged Ymroddedig		
Gwariant (£m)	£90	82%	Amh	51%
Cynlluniau paratoi safleoedd cymorth ynni	2	300%	2	50%
Nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd	8	86%	4	75%

Tabl 10.3: Cynnydd Dangosyddion SO 3.1 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Ymrwymadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae targed allbwn cynlluniau paratoi safle Cymorth Ynni yn orymroddedig (300%). Mae nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd sydd wedi ei ymrwyo yn 86% sydd bron iawn yn unol â chyfran y dyraniad gwariant ar gyfer yr S.O. hwn sydd wedi'i ymrwyo hyd yma.
Cyflawniad Allbwn	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r ddau ddangosydd allbwn hyd yma yn tangyflawni yn erbyn proffil
	<ul style="list-style-type: none"> Mae gwariant sy'n weddill i'w ddyrannu (82% wedi ymrwyo) o dan yr S.O. a fedrai gael ei ddyrannu i gynyddu'r ymrwymadau ar gyfer y targed sy'n gysylltiedig â 'nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd'. Fel arall, os yw'r cyllid hwnnw'n cael ei ail-neilltuo i ffwrdd o'r S.O., gallai nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd gael ei leihau'n gymesur â 7 (a fyddai'n rhoi targed o 100% wedi'i gyflawni). Ar gyfer y ddau ddangosydd, mae'r targedau'n seiliedig ar brosiectau penodol sy'n ddibynnol ar brosesau cydsynio cymhleth yn ogystal â bod yn ddarostyngedig i amrywiadau cost. Mae tystiolaeth fod Brexit / COVID-19 wedi cyfrannu at gynnydd mewn costau o ddeunyddiau a gwaith adeiladu, yn ogystal ag oediad amser.

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

10.5 Yn y cyfnod yma roedd y rhanddeiliad yn disgwyl cyrraedd oleiaf lefeau goddefoll¹⁴ o'r targedau

Tystiolaeth Ehangach

Ymchwil ar effeithiau Brexit / COVID-19 ar gostau deunyddiau a gwaith adeiladu, yn ogystal ag oediad amser¹⁴

- 10.6 Ym mis Rhagfyr 2021 nododd yr Construction Journal bod ffactorau cyfunol y galw, oedi cyflenwi a'r pandemig yn effeithio yn sylweddol ar y gadwyn gyflenwi adeiladu fyd-eang, gwaethygodd sefyllfa yn y DU oherwydd Brexit¹⁵
- 10.7 Canfu gwerthusiad tymor canol o un o brif raglenni buddsoddi cyfalaf Llywodraeth Cymru a gefnogir gan ERDF, Rhaglen Adeiladu'r Dyfodol¹⁶, a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2021, fod mwy o ansicrwydd o ran costau, a phryderon ynghylch argaeledd deunyddiau, wedi arwain at oedi ac ansicrwydd ynghylch prosiectau adeiladu. Yn ôl y sôn, yr her fwyaf oedd y cynnydd mewn costau ar gyfer pob prosiect, gydag ymgeiswyr fel arfer yn cadw 10 y cant o'r gyllideb wrth gefn ond bod cynnydd o 60 y cant mewn costau. Roedd y ffactorau dylanwadol yn cynnwys; adeiladwyr yn ychwanegu cost risg i'w amcanbrisiau oherwydd y pandemic ac ansicrwydd ym mhrisiau deunyddiau/ansicrwydd pellach o ran cyflenwi a chyflenwyr.
- 10.8 Wrth ystyried y risgiau i gyflawni prosiectau llwyddiannus, cyfeiriodd sawl rhanddeiliad at ofnau y gall ail don o COVID-19 a'r cyfnodau clo cysylltiedig oedi neu atal cynnydd mewn prosiectau adeiladu.

---

¹⁴[Tybir bod lefelau goddefol ar gyfer cyflawni targedau fframwaith perfformiad yn o leiaf 85% o'r targed sy'n cael ei gyrraedd erbyn diwedd y rhaglen, yn unol â chanllawiau'r Comisiwn Ewropeaidd.](#)

¹⁵ Ward, B. (2021)

¹⁶ Allies, O. Turner, D. (2021)

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl 0

- 10.9 Mae ymrwymadau cyffredinol yn agos at 100% ar gyfer y ddau ddangosydd ac o leiaf yn gyfartal â dyraniad gwariant ar gyfer lefel cyflawniad yr S.O. Fodd bynnag maent y tu ôl i broffil ar gyfer y ddau dangosydd, sydd felly yn gwarantu sylw agos a rheolaeth risg ar gyfer gweddill y rhaglen i sicrhau cyflawniad fesul prosiect.
- 10.10 Mae'r dangosyddion hyn yn dargedau fframwaith perfformiad, felly os yw'r broses reoli agos hon yn dangos risg gwirioneddol na fydd rhai o'r prosiectau yn cael eu cyflawni o fewn yr amserlen, gall hynny sbarduno'r angen am drafodaeth bellach ynglun a'r targedau gyda'r Comisiwn Ewropeaidd.

11. Canfyddiadau Amcan Penodol 3.2: Ynni Cymunedol (SO3.1 ar gyfer EW)

Trosolwg Amcan Penodol

11.1 Nod Amcan Penodol 3. 2 fel y nodwyd yn Rhaglenni Gweithredol ERDF oedd 'cynyddu nifer y cynlluniau ynni adnewyddadwy bach a sefydlir'

11.2 Roedd gweithgareddau enghreifftiol ar gyfer yr amcan penodol hwn yn cynnwys y canlynol:

- Meithrin capasiti ar gyfer grwpiau lleol
- Cyngor ac arweiniad ar sefydlu cynlluniau cynhyrchu ynni adnewyddadwy bach
- Cefnogi cydweithio â datblygwyr ar gynlluniau a gefnogir gan y gymuned
- Buddsoddiadau sydd wedi'u teilwra i ymdrin â'r rhwystrau i gael cyllid ar gyfer cynlluniau bach a chymunedol gan gefnogi'r newid i garbon isel.
- Datblygu a gweithredu strategaethau carbon isel sy'n cefnogi dangos buddiannau ar gyfer ardal ddaearyddol benodol

Tabl 11. 1: Dangosyddion Allbwn ar gyfer SO3.2

Allbynnau

Nifer y prosiectau peilot a gwblheir

Cynlluniau ynni cymunedol

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

Dull Gosod Targed

11.3 Roedd y targedau ar gyfer dangosyddion SO3 yn bennaf wedi'u seilio ar brosiect Ynnir Fro 2007-2013.

Mae'r targedau ar gyfer 'Nifer y prosiectau peilot a gwblheir' a 'Chynlluniau ynni cymunedol' yn seiliedig ar weithgaredd sy'n cael ei ragweld ar gyfer cyllid yn y dyfodol.

Tabl 11.2: Cynnydd o Ddangosyddion Amcan Penodol 3.2 ERDF sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd				Dwyrain Cymru			
	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiledig a Gyflawnwyd hyd yn hyn	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiledig a Gyflawnwyd hyd yn hyn
Gwariant (£m)	£21	103%	Amh	18%	£0	-	-	-
Cynlluniau ynni cymunedol	3	367%	0	0%	3	0%	0	0%
Nifer y prosiectau peilot a gwblheir	4	325%	1	0%	3	0%	0	0%

Tabl 11.3: Cynnydd SO3.2 Dangosyddion mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

	Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Ymrwymadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r ddau darged dangosydd allbwn yn cael eu gor-ymrwymo yn WWV a 0% wedi ymrwymo yn EW. 	<ul style="list-style-type: none"> Cafodd y cyllid a ddyrannwyd ar gyfer EW ei dynnu, ac felly mae angen tynnu targedau o'r S.O. hwn hefyd ar gyfer EW.
Cyflawniad Allbwn	<ul style="list-style-type: none"> Cyflawnodd y ddau ddangosydd 0% yn y WWV ar hyn o bryd. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae natur y prosiectau a gefnogir trwy'r S.O. hwn yn cynnwys amserlen hir sy'n golygu bod tystiolaeth o allbynnau yn cael eu ôl-lwytho tua diwedd y rhaglen. Mae rhywfaint o arwydd bod Brexit / COVID-19 wedi cyfrannu at y cynnydd yng nghostau adeiladu, yn ogystal ag oedi o ran amser.

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

- 11.5 Roedd rhanddeiliaid sy'n ymwneud â'r astudiaeth hon yn disgwyl y byddai'r ffigyrau ar gyfer yr WWV yn dal i gael eu cyflawni'n llawn erbyn diwedd cyfnod y rhaglen.

Tystiolaeth Ehangach

Ymchwil ar effeithiau Brexit / COVID-19 ar gostau deunyddiau a gwaith adeiladu, yn ogystal ag oediad amser

- 11.6 Tystiolaeth ehangach a nodir yn Adran 0.

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl 0

- 11.7 Mae ymrwymadau dros 100% yn y WWV, ond nid oes unrhyw allbynnau wedi'u cyflawni hyd yma. Mae hyn yn bennaf yn adlewyrchu natur ôl-lwytho'r dangosyddion hyn, ar ddiwedd amserlenni cyflwyno hir. Mae lefelau cyflawniad ar gyfer y ddau ddangosydd yn gwarantu sylw agos a rheoli risg ar sail prosiect ar gyfer gweddill y rhaglen i sicrhau cyflawniad.
- 11.8 Fodd bynnag, nid yw'r dangosyddion hyn yn ddangosyddion fframwaith perfformiad.
- 11.9 Mae angen lleihau'r targedau ar gyfer Dwyrain Cymru i 0 i adlewyrchu dileu unrhyw ddyraniad cyllid ar gyfer yr S.O hwn yn EW.

12. Canfyddiadau Amcan Penodol 3.3; Effeithlonrwydd Ynni mewn Tai (SO3.2 yn EW)

Trosolwg o Amcan Penodol

- 12.1 Y nod ar gyfer Amcan Penodol 3.3 fel y nodwyd yn Rhaglenni Gweithredol ERDF oedd 'Cynyddu effeithlonrwydd ynni stoc dai bresennol Cymru, yn enwedig mewn ardaloedd tlogi tanwydd'
- 12.2 Roedd gweithgareddau enghreifftiol ar gyfer yr amcan penodol hwn yn cynnwys y canlynol:
- Mesurau arbed ynni ac effeithlonrwydd ynni mewn tai presennol. Dylid ystyried cyflawni buddiannau lluosog, gan wneud gwaith targedu priodol er mwyn cyflawni hynny, ac achub ar gyfleoedd i ddefnyddio cyllid addaladwy
  - Cyngor a mesurau effeithlonrwydd ynni i annog newid ymddygiad
  - Darparu seilwaith gwyrdd fel adeiladu toeon "gwyrdd" a waliau "gwyrdd" a chamau priodol eraill er mwyn lleihau'r defnydd o ynni a rheoli ynni yn fwy craff
  - Cyfleoedd i gefnogi'r gwaith o ddatblygu a defnyddio atebion TGCh er mwyn ateb heriau effeithlonrwydd ynni tai

Tabl 12. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO3.3

Allbwn	Canlyniad
Nifer y cartrefi â gwell dosbarthiad defnydd ynni	Gostyngiad amcangyfrifedig nwyon tŷ gwyrdd

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

- 12.3 Mae Nifer y cartrefi â gwell dosbarthiad defnydd ynni yn ddangosydd fframwaith perfformiad ar gyfer rhaglenni ERDF EW a WWV.

Dull Gosod Targed

- 12.4 Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan y Flaenoriaeth Fuddsoddi hon yn seiliedig yn bennaf ar Gam 2 prosiect Arbed 2007-2013.

Tabl 12.2: Cynnydd Amcan Penodol 3.3 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd				Dwyrain Cymru			
	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiledig a Gyflawnwyd hyd yn hyn	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiledig a Gyflawnwyd hyd yn hyn
Gwariant (£m)	£28.5	43%	Amh	27%	£4.1	87%	Amh	78%
Nifer y cartrefi â gwell dosbarthiad defnydd ynni	3060	61%	1573	113%	765	100%	576	133%

Tabl 12.3: Cynnydd Dangosyddion SO3.3 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Ymrwymadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae Nifer y cartrefi â gwell dosbarthiad defnydd ynni wedi'i ymrwymo'n llawn yn EW ond yn sylweddol dan-ymroddedig (61%) yn WWV
Cyflawniad Allbwn	<ul style="list-style-type: none"> Mae gor-gyflawniad yn erbyn allbynnau proffil yn y ddau ranbarth hyd yma

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

- 12.5 Mae'r prif gynllun cyflwyno ar gyfer yr S.O. hwn bellach wedi cau ac nid oes disgwyl y bydd unrhyw fuddsoddiadau pellach o dan yr S.O. Felly nid oes disgwyl i'r cyflawniadau presennol newid erbyn diwedd y rhaglen.

Tystiolaeth Ehangach

Effeithiau COVID-19 ar y gallu i osod gwelliannau effeithlonrwydd ynni yn y cartref

- 12.6 Cafodd COVID-19 a'r cyfnodau clo a'r cyfyngiadau cysylltiedig effaith sylweddol ar osod gwelliannau effeithlonrwydd ynni i'r cartref yn ystod ail chwarter 2020, gyda llawer o fusnesau yn atal darparu gwasanaethau nes ei bod yn ddiogel i ymweld a chartrefi yn dilyn canllawiau newydd. Nododd Datganiad Manwl Effeithlonrwydd Ynni Cartrefi llywodraeth y DU 2020 bod gostyngiad wedi bod yn y lefelau gosod o fis Ionawr hyd at fis Mai 2020, i ddechrau oherwydd bod yn rhaid i osodwyr fod wedi eu cofrestru gyda Trustmark ac yn cwrdd â safonau PAS newydd, gan arwain at lefelau gosod is ym mis Ionawr.¹⁷ Gwelodd cynllun ECO llywodraeth U K osodiadau yn gostwng yn y misoedd ar ôl dechrau'r pandemig, gyda'r ddarpariaeth ym mis Ebrill i lawr 57 y cant ar fis Mawrth. Arhosodd lefelau gosod ECO yn sylweddol is na'r cyfartaledd misol drwy gydol Ebrill a Mai, a'r ddarpariaeth ym mis Ebrill 2020 22 y cant o'i gymharu ag Ebrill 2019.¹⁸

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl

- 12.7 Mae'r targed o nifer o gartrefi sydd â gwell dosbarthiad defnydd ynni wedi'i gyflawni yn llwyr ar gyfer EW, ond dim ond 58% a gyflawnwyd yn y WWV ac ni ddisgwylir i hyn newid erbyn diwedd y rhaglen. Mae hwn yn darged fframwaith perfformiad ac felly'n bwysig ail edrych ar newidiadau i'r targed ar gyfer WWV.
- 12.8 Mae rhesymeg glir dros ail edrych ar y targed hwn, yn seiliedig ar yr heriau o ran cyflawni'r gefnogaeth hon yn dilyn achosion COVID-19, a byddai'r gostyngiad yn y targed hwn yn gymesur â'r gostyngiad mewn dyraniad gwariant, gan adlewyrchu'n yr un modd nad oedd y gweithgaredd yn gallu parhau fel y bwriadwyd yn wreiddiol.

---

¹⁷ Yr Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (2021b)

¹⁸ [Mae'r ffigyrau terfynol Gynllun effeithlonrwydd ynni yn y cartref Arbed, mae cynllun i'w weld yma](#)

13. Canfyddiadau o Amcan Penodol 4.2: Cludiant Cyhoeddus (SO4.1 yn EW)

Trosolwg Amcan Penodol

- 13.1 Nod Amcan Penodol 4. 2 fel y nodir yn Rhaglenni Gweithredol ERDF oedd 'Cynyddu symudedd trefol a llafur i ac o ganolfannau trefol a chyflogaeth allweddol.'
- 13.2 Roedd gweithgareddau enghreifftiol ar gyfer yr amcan penodol hwn yn cynnwys y canlynol:

Cyfleusterau trafndiaeth cynaliadwy a rhyngfoddol sy'n gwella mynediad i waith ac addysg, trafndiaeth gyhoeddus fwy integredig, sy'n fwy hygyrch ac yn fwy tebygol o gael ei defnyddio fel dewis amgen ymarferol o ran cymudo (e.e. cyfleusterau parcio a theithio, canolfannau trafndiaeth, cysylltiadau bws a thrên, a chysylltiadau beicio, ac ati).

Gwelliannau i'r rhwydwaith rheilffordd lle gall gyflawni yn erbyn y dangosydd canlyniadau, yn arbennig lle gall gysylltu ardaloedd twf ag ardaloedd diweithdra (e.e. gwella gorsafoedd, signalu, llinellau newydd, trydaneiddio ac ati).

Lleddfu tagfeydd trefol (e.e. rheoli traffig, datblygu systemau a strategaethau trafndiaeth carbon isel, hyrwyddo symudedd trefol)

Treialu neu gyflwyno atebion Tocynnau Deallus a Systemau Trafndiaeth Ddeallus sy'n darparu system drafnidiaeth integredig fwy di-dor, gan annog defnydd mwy rheolaidd o drafnidiaeth gyhoeddus fel y dewis ddull o deithio

Tabl 13. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO4.2

Allbynnau	Canlyniadau
Cyfanswm hyd llinell reilffordd a ailadeiladwyd neu a uwchraddiwyd (gan gynnwys TEN-T)*	Tir wedi ei ddatblygu
Cyfleusterau rhyngfoddol wedi'u creu neu a uwchraddiwyd.	Gostyngiad mewn allyriadau cyfwerth â CO2

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

- 13.3 Mae cyfanswm hyd llinell reilffordd a ailadeiladwyd neu a uwchraddiwyd (gan gynnwys TEN-T) yn ddangosydd fframwaith perfformio ar gyfer Rhaglenni ERDF Dwyrain Cymru a Gorllewin Cymru a'r Cymoedd.

Dull Gosod Targed

- 13.4 Mae'r targedau dangosydd o dan y Flaenoriaeth Fuddsoddi hon i gyd yn seiliedig ar weithgaredd a ragwelwyd ar gyfer cyllid yn y dyfodol.

Tabl 13.2: Cynnydd o Ddangosyddion Amcan Penodol 4.2 ERDF sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd				Dwyrain Cymru			
	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliatedig a Gyflawnwyd hyd yn hyn	Targed	% o Darged Ymrwymedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliatedig a Gyflawnwyd hyd yn hyn
Gwario	£154.8	88%	Amh	18%	£32.5	97%	Amh	19%
Cyfanswm hyd llinell reilffordd a ailadeiladwyd neu a uwchraddiwyd (gan gynnwys TEN-T)*	24	100%	0	0%	5	36%	0	0%

Tabl 13.3: Cynnydd SO4.2 Dangosyddion mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Ymrwymadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae y Cyfanswm hyd llinell reilffordd a ailadeiladwyd neu a uwchraddiwyd (gan gynnwys TEN-T) wedi ei ymrwymo 100% yn WWV ond dim ond 36% yn EW.
Cyflawniad Allbwn	<ul style="list-style-type: none"> Mae tan ymrwymiad yn EW yn bennaf oherwydd nad oes digon o alw am brosiectau y gellid eu darparu o fewn yr amserlenni sydd ar gael ar gyfer y rhaglen. Ni chafodd unrhyw ddangosyddion eu proffilio i'w cyflawni erbyn y cyfnod hyn. Bydd cyflawniad yn cael ei ôl lwytho fel gyda'r rhan fwyaf o brosiectau cyfalaf. Fe wnaeth rhanddeiliaid adrodd oedi ar gyflawni, gydag achosion pandemig COVID-19 wedi cael peth effaith o ran cyflenwad deunyddiau a llai o gyfle i weithio ar y safle yn ystod cyfnodau penodol. Bu rhai effeithiau costau hefyd, er nad oedd rhanddeiliaid yn credu y byddai'r rhain yn cael effaith hanfodol ar gyflawniadau.

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

- 13.5 Yn y cyfnod yma roedd y rhanddeiliad yn disgwyl cyrraedd oleiaf lefeau goddefol o'r targedau yn WWV, fodd bynnag mae risgiau'n parhau ynghylch costau ac amserlenni.
- 13.6 Yn EW, nid oes disgwyl i ddangosydd Cyfanswm hyd llinell reilffordd a ailadeiladwyd neu a uwchraddiwyd gael ei gyflawni erbyn diwedd cyfnod y rhaglen ar hyn o bryd.

Tystiolaeth Ehangach

Ymchwil ar effeithiau Brexit / COVID-19 ar gostau deunyddiau a gwaith adeiladu, yn ogystal ag oediad amser

- 13.7 Tystiolaeth ehangach a nodir yn Adran 0.

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl

- 13.8 Mae Cyfanswm hyd llinell reilffordd a ailadeiladwyd neu a uwchraddiwyd (gan gynnwys TEN-T) yn darged fframwaith perfformiad ac felly bydd angen rheolaeth ofalus o'r risg o dangyflawni.
- 13.9 Mae lefel ymrwymiad yn 100% yn WWV, ond nid oes unrhyw allbynnau wedi'u cyflawni hyd yma. Mae hyn yn bennaf yn adlewyrchu natur ôl-lwytho'r dangosyddion hyn, ar ddiwedd amserlen cyflwyno hir. Mae lefelau cyflawniad ar gyfer y ddau ddangosydd yn gwarantu sylw agos a rheolaeth risg ar sail prosiect ar gyfer gweddill y rhaglen i sicrhau cyflawniad.
- 13.10 Yn EW, mae ymrwymiad yn llawer is a does dim disgwyl unrhyw gynydd. Yn ogystal â monitro cynnydd yn erbyn ymrwymadau presennol (fel uchod), mae'n debygol y bydd angen ail-drafod y targedau ar gyfer Dwyrain Cymru gyda'r Comisiwn Ewropeaidd ar sail dim digon o alw am y cyllid hwn ar gyfer gweithgaredd y gellid ei gyflawni o fewn amserlen y rhaglenni. Un opsiwn fyddai gwrthbwysu'r gostyngiad yn y dangosydd yma gyda chynnydd yn nifer y cyfleusterau rhyngfoddol, ble mae disgwyl gorgyflawniad yn erbyn ei darged presennol.

14. Canfyddiadau Amcan Penodol 4.4: Safleoedd Strategol – WWV yn unig

Trosolwg Amcan Penodol

- 14.1 Nod Amcan Penodol 4.4 fel y nodir yn Rhaglenni Gweithredol ERDF oedd 'Cynyddu cyflogaeth drwy fuddsoddiadau mewn seilwaith lleol neu ranbarthol â blaenoriaeth sy'n ategu strategaeth economaidd ranbarthol neu drefol.
- 14.2 Roedd gweithgareddau enghreifftiol ar gyfer yr amcan penodol hwn yn cynnwys y canlynol:
- Safleoedd ac eiddo busnes mewn safleoedd strategol, gan gynnwys datblygu eiddo ac adfer tir.
  - Buddsoddiadau sy'n bwysig i'r economi ym maes seilwaith ffisegol Cymru (adeiledig a naturiol/gwyrdd). Yn arbennig lle mae'n rhan allweddol o gynlluniau adfywio a datblygu economaidd integredig (fel twristiaeth, diwylliant neu asedau treftadaeth)
  - Seilwaith galluogi (e.e. buddsoddi mewn ffyrdd lleol lle caiff mynediad i safle ei wella) lle mae'n rhan hanfodol o gynllun integredig sy'n cyflawni yn erbyn yr Amcan Penodol a'r dangosydd canlyniadau

Tabl 14. 1: Dangosyddion Allbwn a Chanlyniadau ar gyfer SO4.4

Allbynnau	Canlyniadau
Tir a ddatblygwyd	Swyddi y darparwyd ar eu cyfer
Eiddo a grëwyd neu a adnewyddwyd	BBaChau y darparwyd ar eu cyfer

Nodyn: Mae'r rhannau sydd wedi eu tywyllu yn nodi dangosyddion sy'n cwmpasu yr astudiaeth

Dull Gosod Targed

14.3 Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO4.4 yn bennaf yn seiliedig ar y prosiectau canlynol 2007-2013:

- Cronfa JESSICA
- Canolfan Arloesi Glyn Ebwy Cam 2
- Parc Busnes Treorci
- Cronfa Datblygu Eiddo De Orllewin Cymru
- Cronfa Seilwaith Safleoedd Cyflogaeth Strategol
- Parc Busnes Strategol Felindre
- Adfywio Canol Tref Glyn Ebwy
- Adfywio Canol Tref Abertyleri
- Rhaglen Adfywio Trecelyn
- Rhaglen Adfywio Bargoed
- Adfywio Canol Tref Pontypridd
- Cyfnod Adfywio Trefi Haven 2
- Penfro a Doc Penfro
- Rhaglen Adfywio Canol Tref Merthyr Tudful
- Adfywiad Corfforol Aberdâr
- Parth Dysgu Blaenau Gwent
- Nantgarw 3.

Tabl 14.2: Cynnydd Amcan Penodol 4.4 ERDF Dangosyddion sydd mewn perygl o beidio â chyrraedd targedau

Allbynnau / Canlyniadau	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd			
	Targed	% o Darged Ymroddedig	Allbwn Wedi'u Proffilio hyd yn hyn	% o'r Gwariant / Allbynnau Proffiliedig a Gyflawnwyd hyd yn hyn
Gwariant (£m)	£150.2	101%	Amh	41%
Tir a ddatblygwyd	100	152%	96	56%
Eiddo a grëwyd neu a adnewyddwyd	150,000	118%	71,647	7%
Swyddi y darparwyd ar eu cyfer	3,000	175%	2882	3%
BBaChau y darparwyd ar eu cyfer	235	226%	188	9%

Tabl 14.3: Cynnydd Dangosyddion SO4.4 mewn Perygl a Chrynodeb o Ffactorau Esboniadol

	Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
Ymrwymadau	<ul style="list-style-type: none"> Mae dros 100% o ymrwymiad yn erbyn targedau ar gyfer yr holl allbwn a dangosyddion canlyniadau o dan yr S.O yma 	<ul style="list-style-type: none"> Dim materion i dynnu sylw.
Cyflawniad Allbwn	<ul style="list-style-type: none"> Mae tangyflawni sylweddol yn erbyn y ddau darged proffil - Tir a ddatblygwyd (56%) ac Eiddo wedi'u greu wedi ei adnewyddu (7%). 	<ul style="list-style-type: none"> Mae oedi wedi bod wrth gyflwyno targedau 'Tir a ddatblygwyd' ac 'Eiddo wedi'i greu neu ei adnewyddu'. Amlygodd rhanddeiliaid fod hynny'n rhannol yn adlewyrchu gormod o optimistiaeth ynghylch amserlenni cynllunio a chyflawni, yn ogystal ag oedi yn dilyn achosion o COVID-19, gydag effeithiau ar gadwyni cyflenwi a chyfyngiadau dros gyfnodau penodol ar fynediad i'r safle.

	Crynodeb o'r Cynnydd	Ffactorau Esboniadol
		<ul style="list-style-type: none"> • Amlygwyd hefyd bod risgiau parhaus ynghylch costau cynyddol, yn ymwneud ag effeithiau COVID-19, Brexit, prisiau ynni cynyddol a chynyddu rheoliadau cynaliadwyedd.
Cyflawniad canlyniadau	<ul style="list-style-type: none"> • Mae tangyflawni sylweddol yn erbyn y ddau proffil - Swyddi y darparwyd ar eu cyfer (3%) a BBCh y darparwyd ar eu cyfer (9%) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mae canlyniad cyflawni'r dangosyddion, Swyddi y darparwyd ar eu cyfer a BBaChau y darparwyd ar eu cyfer, yn gysylltiedig a chyflawni dangosyddion allbwn cysylltiedig. Nid oes unrhyw arwydd o oedi ychwanegol ar gyflawni'r targedau hyn, y tu hwnt i oedi cyrraedd targedau allbwn.

Perfformiad Disgwyliedig yn y Dyfodol

- 14.4 Amlygodd rhanddeiliaid y dylai targedau tir a ddatblygwyd a BBaChau y darparwyd ar eu cyfer gyrraedd eu targed neu gyrraedd lefel oddefol o'u targed erbyn diwedd y rhaglen. Roeddent yn llai hyderus o ran cyflawni'r Eiddo wedi'u hailwampio a Swyddi y darparwyd ar eu cyfer. Mae natur ôl-lwythog cyflawniad llawer o'r dangosyddion hyn yn creu risgiau uwch nad yw'r targedau hyn yn cael eu cyflawni.

Tystiolaeth Ehangach

Ymchwil ar effeithiau Brexit / COVID-19 ar gostau deunyddiau a gwaith adeiladu, yn ogystal ag oediad amser

- 14.5 Tystiolaeth ehangach a nodir yn Adran 0.

Casgliadau ar y Dangosyddion mewn Perygl

- 14.6 Yn gyffredinol, yr allbwn a'r dangosyddion canlyniadau yn yr S.O. hwn i gyd wedi'u gor-ymrwymo, fodd bynnag mae oedi ar gyflawni, ac er bod rhanddeiliaid yn parhau i fod yn hyderus y bydd rhai targedau'n cael eu cyrraedd neu eu cyrraedd hyd at lefel oddefol o'r targedau a osodwyd, gall rhai fethu y targed, yn arbennig Eiddo wedi'u hailwampio a Swyddi y darparwyd ar eu cyfer. Nid targedau fframwaith perfformiad yw'r rhain; fodd bynnag, byddai'n werthfawr, serch hynny, rhoi sylw manwl a rheoli risg y dangosyddion hyn ar sail pob prosiect i geisio sicrhau bod targedau'n cael eu cyrraedd erbyn diwedd y rhaglen.

15. Casgliadau

15.1 Mae'r adran hon yn tynnu crynodeb o'r casgliadau a nodir at ei gilydd ar gyfer pob un o ddangosyddion ERDF cwmpasol ar gyfer yr astudiaeth hon.

Dangosydd	Casgliadau
Amcan Penodol 1.1: Capasiti Ymchwil	
Nifer yr ymchwilwyr newydd mewn endidau â chymorth	<ul style="list-style-type: none"> <u>Risg uchel o beidio cael ei gyflawni yn EW</u>, er nad yw'n darged fframwaith perfformiad. Prif reswm oedd bod y targed gwreiddiol hwnnw wedu ei ymestyn gormod (target llawer uwch yn gymesurol â WWV)
Swm yr arian ymchwil wedi ei sicrhau	<ul style="list-style-type: none"> <u>Rhagwelir y bydd y targed yn cael ei gyflawni yn y ddau ranbarth</u>, neu o leiaf o fewn lefel oddefol o'r targedau
Amcan Penodol 1.2: Masnacheiddio	
Nifer o fusnesau'n cael grantiau	<ul style="list-style-type: none"> <u>Risg uchel o'r holl dargedau allbwn ddim yn cael eu cyflawni yn y ddau ranbarth</u>, er nad ydynt yn dargedau fframwaith perfformiad. Cyfrannodd dadneilltuo cyllid sylweddol o'r S.O. o ganlyniad i effaith COVID-19 a Brexit, ochr yn ochr â chynigion rhaglenni domestig eraill, at lai o alw gan brosiectau a gefnogir gan ERDF. Efallai y bydd angen ail-ddargyfeirio arian i rannau eraill o'r rhaglen ac mae angen lleihau targedau allbwn yn gymesur.
Nifer o fusnesau'n dael cymorth nad yw'n ariannol	
Nifer fusnesau newydd sy'n derbyn cefnogaeth	
Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb â chymorth cyhoeddus ar gyfer prosiectau arloesedd neu ymchwil a datblygu	<ul style="list-style-type: none"> <u>Risg uchel o beidio cael ei gyflawni yn y ddau ranbarth</u>, er nad yw'n darged fframwaith perfformiad. Yn bennaf yn gysylltiedig dadymrwymo ariannol a llai o allbynnau mewn prosiectau a gefnogir. Os yw arian yn cael ei ail-ddargyfeirio yna mae angen lleihau'r targed yn gymesur.
Nifer y mentrau a gefnogir i gyflwyno cynnyrch newydd i'r farchnad	<ul style="list-style-type: none"> <u>Risg uchel o beidio cael ei gyflawni yn y ddau ranbarth</u>, er nad yw'n dargedau fframwaith perfformiad.

Dangosydd	Casgliadau
Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'n rhannol adlewyrchu dadneilltuo a thangyflawni dangosyddion allbwn fel yr uchod. • Her ychwanegol yn EW yw bod y targedau wedi eu hymestyn gormod (targedau cymesur llawer uwch nag ar gyfer y WWV).
Nifer y patentau a gofrestrir ar gyfer cynhyrchion	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg uchel o beidio cael ei gyflawni yn y ddau ranbarth</u>, er nad yw'n darged fframwaith perfformiad. • Diffiniad dangosydd ddim yn addas i'r diiben yma gyda llawer o fusnesau yn defnyddio dulliau IPR amgen.
Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella: <ul style="list-style-type: none"> - Strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro - Strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro. 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Dangosyddion nad ydynt yn cael sylw o dan yr S.O hwn.</u> • Targedau'r rhaglen lawn yn eu cofnodi yn S.O 2.2 a 2.4.
Amcan Penodol 2.1: Mynediad at Gyllid	
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw am grantiau	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Rhagwelir y bydd y targed yn cael ei gyflawni yn y ddau ranbarth</u>, neu o leiaf yn cael ei gyflawni hyd at lefel oddefol
Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg uchel o darged nad yw'n cael ei gyrraedd yn y ddau ranbarth</u>, er nad yw'n darged fframwaith perfformiad. • Prif reswm yw bod llai o swyddi wedi eu creu o ganlyniad i effeithiau COVID-19 a Brexit. Gallai'r rhaglen nodi ac adrodd am swyddi a ddiogelwyd.
Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella: <ul style="list-style-type: none"> • strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro • strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro. 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Dangosyddion nad ydynt yn cael sylw o dan yr S.O hwn.</u> Targedau'r rhaglen lawn yn cael eu cofnodi yn S.O 2.2 a 2.4.

Dangosydd	Casgliadau
Amcan Penodol 2.2: Busnesau newydd	
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg ganolig – disgwylir i'r ddau ddangosydd gyflawni hyd at lefel oddefol o'r targedau yn y ddau ranbarth.</u> Nid yw'r naill na'r llall yn darged fframwaith perfformiad.
Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r prif heriau wedi bod yn y costau oedd yn uwch na'r disgwyl yn wreiddiol o gefnogi busnesau newydd gan adlewyrchu, yn rhannol, hinsawdd economaidd fwy heriol.
Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella: <ul style="list-style-type: none"> • strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro • strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro. 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg uchel o beidio cael eu cyflawni yn y ddau ranbarth,</u> er nad yw'n dargedau fframwaith perfformiad. • Mae angen gorgyflawni yn yr S.O. yma ac S.O.2.4, gan fod angen cyflawni holl dargedau'r rhaglen yn y rhannau hyn o'r rhaglen. Mae angen mwy o waith i gynyddu ymrwymiadau a chyflawniadau gan bartneriaid cyflenwi o dan yr S.O yma..
Amcan Penodol 2.3: Cymryd ac Ecsploetio TGCh	
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Rhagwelwyd y bydd y targed yn cael ei gyflawni yn y ddau ranbarth.</u>
Amcan Penodol 2.4: Twf Cyflogaeth mewn BBaCh	
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw am grantiau	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg uchel o beidio cael eu cyflawni yn y ddau ranbarth,</u> er nad yw'n dargedau fframwaith perfformiad. • Ddim yn ddangosydd addas ar gyfer yr S.O. yma ac nid yw wedi cael ei gontractio i mewn i unrhyw un o brosiectau WEFO.
Nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg uchel o beidio cael ei gyflawni yn y ddau ranbarth,</u> er nad yw'n darged fframwaith perfformiad. • Y prif reswm yw bod cefnogaeth fwy dwys wedi'i roi i nifer llai o fusnesau (er bod disgwyl i fesurau canlyniadau allweddol e.e. cynnydd mewn cyflogaeth gael eu bodloni o hyd).

Dangosydd	Casgliadau
<p>Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus ar gyfer BBaChau - Grantiau</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg uchel o beidio cael ei gyflawni yn y ddau ranbarth</u>, er nad yw'n darged fframwaith perfformiad. • Nid oedd contractio prosiectau o dan yr S.O. hwn yn sicrhau digon o ymrwymiad i'r targed.
<p>Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella:</p> <ul style="list-style-type: none"> • strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro • strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg uchel o beidio cael eu cyflawni yn y ddau ranbarth</u>, er nad yw'n dargedau fframwaith perfformiad. • Mae angen gor-gyflawni yn yr S.O. yma ac S.O.2.2, gan fod angen cyflawni holl dargedau'r rhaglen yn y rhannau hyn o'r rhaglen. Mae angen mwy o waith i gynyddu ymrwymadau a chyflawniadau gan bartneriaid cyflenwi o dan yr S.O yma.
<p>Amcan Penodol 2.5: Cyllid Cyfalaf Risg</p>	
<p>Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw am grantiau</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg uchel o beidio cael ei gyflawni yn y WWV</u>, er nad yw'n darged fframwaith perfformiad. <u>Disgwylir iddo gael ei gyflawni yn EW.</u> • Y prif reswm yn WWV yw bod cefnogaeth fwy dwys wedi'i roi i nifer llai o fusnesau (felly mae disgwyl 'r targed Buddsoddiad mewn busnes gael ei gyrraedd o hyd).
<p>Cynydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg uchel o beidio cyflawni y targed yn WWV</u>, er nad yw'n darged fframwaith perfformiad. <u>Disgwylir iddo gael ei gyflawni yn EW.</u> • Prif reswm yw bod llai o swyddi wedi eu creu o ganlyniad i effeithiau COVID-19 a Brexit. Gallai'r rhaglen nodi ac adrodd am swyddi a ddiogelwyd.
<p>Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella:</p> <ul style="list-style-type: none"> • strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro • strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro. 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Dangosyddion nad ydynt yn cael sylw o dan yr S.O hwn.</u> Targedau'r rhaglen lawn yn cael cu cofnodi o dan S.O 2.2 a 2.4.

Dangosydd	Casgliadau
Amcan Penodol 3.1: Ynni Morol	
Nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg ganolig</u> – Mae'r rhanddeiliaid yn disgwyl i'r ddau ddangosydd gyflawni hyd at lefel oddefol o'r targedau yn y ddau ranbarth, ond mae'nt yn ddibynol ar nifer fach o brosiectau allweddol, sydd angen eu monitro yn agos. <u>Mae'r ddau yn dargedau fframwaith perfformiad.</u>
Cynlluniau paratoi safleoedd cymorth ynni	
Amcan Penodol 3.2: Ynni Cymunedol	
Nifer y prosiectau peilot a gwblheir	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg ganolig</u> - Mae'r rhanddeiliaid yn disgwyl i'r ddau ddangosydd gyflawni hyd at lefel oddefol o'r targedau yn y ddau ranbarth, ond mae'nt yn ddibynol ar nifer fach o brosiectau allweddol, sydd angen eu monitro yn agos. Nid yw yr un o'r dda yn darged fframwaith perfformiad.
Cynlluniau ynni cymunedol	
Amcan Penodol 3.3: Effeithlonrwydd Ynni mewn Tai	
Nifer y cartrefi â gwell dosbarthiad defnydd ynni	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Mae'r targed hwn yn darged fframwaith perfformiad ac ni fydd yn cael ei gyflawni yn WWV. Mae'r targed wedi'i gyrraedd yn EW.</u> • Bydd angen ail-drafod hyn ar gyfer WWV, gan adlewyrchu'r broses o ddadneuilltuo cyllid wrth i'r achosion o COVID-19 amharu'n ddifrifol ar gyflawni prosiectau.
Amcan Penodol 4.2: Cludiant Cyhoeddus	
Cyfanswm hyd ffyrdd a ailadeiladwyd neu a uwchraddiwyd (gan gynnwys TEN-T)*	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg ganolig</u> – Mae'r targed yma yn <u>darged fframwaith perfformiad ac er bod disgwyl iddo gael ei gyflawni yn WWV, mae'n annhebygol y bydd yn cael ei gyflawni yn EW.</u> • Yn WWV, mae'r targed yn ddibynol ar nifer fach o brosiectau allweddol, sydd angen eu monitro yn agos. • Yn EW, mae'n debygol y bydd angen ail-drafod y targed gyda'r Comisiwn Ewropeaidd ar sail dim digon o alw - un opsiwn fyddai cydbwysu'r gostyngiad gyda chynnydd yn nifer y cyfleusterau rhyngfoddol y disgwylir i orgyflawni yn erbyn y targed presennol.

Dangosydd	Casgliadau
Amcan Penodol 4.4: Safleoedd Strategol	
Tir wedi ei ddatblygu	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Risg ganolog</u> - f Mae'r rhanddeiliaid yn disgwyl i'r ddau ddangosydd gyflawni hyd at lefel oddefol o'r targedau yn y ddau ranbarth, fodd bynnag mae eraill mewn perygl o fethu y targed, yn arbennig eiddo wedi'u hadnewyddu a swyddi y darparwyd ar eu cyfer. Maent yn ddibynnol ar nifer fach o brosiectau allweddol, sydd angen eu monitro yn agos. Nid oes yr un ohonynt yn dargedau fframwaith perfformiad fodd bynnag.
Eiddo a grëwyd neu a adnewyddwyd	
Swyddi y darparwyd ar eu cyfer	
BBaChau y darparwyd ar eu cyfer	

16. Adran Gyfeirio

[Albonico, M. Mladenov, Z. and Sharma, R. \(2020\). How the COVID-19 crisis is affecting UK small and medium-size enterprises, McKinsey & Company](#)

Cyrchwyd 19/05/2022

[Cynghreiriaid, O., Turner, D. \(2021\). Gwerthuso Rhaglen Adeiladu ar gyfer y Dyfodol. Caerdydd: Llywodraeth Cymru, adroddiad GSR rhif 38/2021](#)

Cyrchwyd 19/05/2022

Chandler, H. (2019). *Academyddion Brexit a'r UE*, Grŵp Russell
[Academyddion Brexit a'r UE \(russellgroup.ac.uk\).](#)

Cyrchwyd 19/05/2022

[Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol \(2020\). Effaith pandemig COVID-19 ar ymchwilwyr mewn prifysgolion a sefydliadau ymchwil](#)

Cyrchwyd 19/05/2022

Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (2021a). *Arolwg Longitudinal Small Business: SME Employers (busnesau gyda 1-249 o weithwyr) – DU*

[BEIS, Arolwg Busnesau Bach Hydredol: Cyflogwyr SME, 2020](#)

Cyrchwyd 19/05/2022

[Yr Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol \(2021b\) Rhyddhau effeithlonrwydd](#)

[Ynni'r Cartref yn fanwl: Data Prydain Fawr](#)

[i Rhagfyr 2020](#)

Cyrchwyd 19/05/2022

[Deallusrwydd Economaidd Cymru \(2018\). Adroddiad chwarterol Mehefin 2018, 5](#)

Cyrchwyd 19/05/2022

[Deallusrwydd Economaidd Cymru \(2019\). Adroddiad chwarterol Hydref 2019](#)

Cyrchwyd 19/05/2022

[Deallusrwydd Economaidd Cymru \(2020\). Adroddiad chwarterol Chwefror 2020](#)

Marini, G. (2018). *Ydy academyddion prifysgolion yr UE yn gadael y DU oherwydd Brexit?*

Briff Polisi 7, Canolfan Addysg Uwch Fyd-eang

[Ydy academyddion prifysgolion yr UE yn gadael y DU oherwydd Brexit? | CGHE \(researchcghe.org\).](#)

Cyrchwyd 19/05/2022

Roper, S. & Turner, J. (2020). 'R&D and innovation after COVID-19: What can we expect? A review of prior research and data trends after the great financial crisis' *International Small Business Journal: Researching Entrepreneurship* 38(6)., 504–514

Ymchwil ac Arloesedd y DU (2021). Canfyddiadau arolwg o effaith COVID-19 ar ymchwilwyr

[Canfyddiadau arolwg o effaith COVID-19 ar ymchwilwyr – UKRI](#)

Cyrchwyd 19/05/2022

[Ward, B. \(2021\). 'Deunyddiau adeiladu: y cyflwr presennol', *Construction Journal*, 21st Rhagfyr 2021](#)

Cyrchwyd 19/05/2022

Atodiad A

Mae'r adrannau isod yn nodi:

- Rhestr o ymgynghorwyr sy'n ymgysylltu a'r gwaith maes ymgynghorol ar gyfer yr astudiaeth.
- Copïau o dri canllaw pwnc a ddefnyddir ar gyfer gwahanol randdeiliaid yn yr astudiaeth.

Ymgynghorwyr

Enw	Math o Randdeiliaid
Amanda Hayman	Llywodraeth Cymru
Andrew Davies	Llywodraeth Cymru
Phil Allen	Llywodraeth Cymru
Marcia Jones	Llywodraeth Cymru
Robert Hoyle	Llywodraeth Cymru
Delyth Morgan	Llywodraeth Cymru
Karl James	Llywodraeth Cymru
Jo Banks a Sarah Dawkins	Llywodraeth Cymru
Duncan Hamer	Llywodraeth Cymru
Jon Linfoord	Llywodraeth Cymru
Baudewijn Morgan	Llywodraeth Cymru
David Thomas	Llywodraeth Cymru
Charlotte Gibson	Llywodraeth Cymru
Helen Donovan	Llywodraeth Cymru
Paul Smith a Tracy Welland	Llywodraeth Cymru
Catrin Roberts	Llywodraeth Cymru
Lee O'Sullivan	Llywodraeth Cymru
Alison Shardelow	Llywodraeth Cymru
Aderyn Rhian	Llywodraeth Cymru
Marc Pritchard	Llywodraeth Cymru
Manon Phillips	Llywodraeth Cymru
Haydn Fitchett	Llywodraeth Cymru
Jen Preid	Llywodraeth Cymru
Sian Price	Arweinydd Prosiect ERDF
Rhian Elstan	Arweinydd Prosiect ERDF
Leanne Llewellyn	Arweinydd Prosiect ERDF
Vikvy Thomas	Arweinydd Prosiect ERDF
Rhian Davies a Lisa Jones	Arweinydd Prosiect ERDF
Barbara Burchell	Arweinydd Prosiect ERDF

Canllaw Pwnc A: WEFO a Thimau Polisi

Astudiaeth Adolygu Dangosydd ERDF a ESF – WEFO / Canllaw Pwnc

Ymgynghoriad gyda'r Tim Polisi

Cwestiynau

Cyflwyniad

Allech chi ddechrau drwy roi trosolwg o'ch rôl a blaenoriaeth buddsoddi'r Rhaglen Ewropeaidd ac ardaloedd Amcan Penodol rydych chi'n gweithio'n agos iawn â nhw.

Cyfeiriwch at Adrannau A a B o'r Wybodaeth Benodol SO – Dangosyddion mewn Cwmpas ar gyfer Dadansoddi, ac Ymrwymadau Rhaglenni

1. Oes newidiadau wedi bod mewn polisi / strategaeth ers dechrau'r rhaglen sydd wedi:
  - a. newid yn faterol y math o brosiectau yr oedd partneriaid am eu hariannu o dan yr Amcan Penodol?
  - b. wedi cyfrannu at dan ymrwymiad yn erbyn y dangosyddion a amlinellir uchod?
2. A oes rhai mathau o brosiectau lle roedd dim/ llai na'r disgwyl o geisiadau ariannu, sydd wedi arwain at danymrwymiad yn erbyn y dangosyddion a amlinellir uchod?

Cyfeiriwch at Adran C o'r Wybodaeth Benodol SO – Allbwn a Chyflawni Canlyniadau

3. I ba raddau y bu tarfu ar gyflwyno prosiectau ar gyfer prosiectau o fewn yr ardal Amcan Penodol, sy'n ymwneud â COVID-19 neu ffactorau eraill, a beth fu effaith hyn e.e.
  - a. rhai gweithgareddau ddim yn bosib
  - b. cyflawni wedi arafu
  - c. costau uwch ar gyfer gweithgareddau
4. I ba raddau y bu galw is na'r disgwyl gan fuddiolwyr posibl am weithgareddau prosiect, ac os oedd, ydi hyn yn gysylltiedig â:
  - a. hinsawdd economaidd
  - b. newidiadau a wneir i gyflwyno prosiectau e.e. symud i gyflwyno ar-lein
  - c. newidiadau yn beth oedd y farchnad ehangach yn ei gynnig e.e. prosiectau cystadleuwyr
5. A oes unrhyw brosiectau ar raddfa fwy gyda heriau cyflenwi sy'n effeithio'n anghymesur ar berfformiad yn erbyn y dangosyddion hyn?

6. A yw newidiadau mewn amodau economaidd-gymdeithasol wedi effeithio ar yr hyn y mae buddiolwyr yn ei wneud, neu gyfleoedd sydd ar gael ar ôl derbyn cefnogaeth trwy'r Amcan Penodol?
  - a. I ba raddau mae hyn wedi effeithio ar gyflawniad targed canlyniadau?
  - b. A yw cyflawniad canlyniad yn is ar y cyfan, neu a yw canlyniadau ond yn cymryd mwy o amser i'w gwireddu?

Cyfeiriwch at Adran D o Wybodaeth Benodol SO – Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed

7. A oes problemau gyda sut mae'r dangosyddion yn cael eu diffinio?
  - a. A yw'r dangosyddion hyn yn llai perthnasol nawr ar gyfer yr Amcan Penodol?
  - b. A fu unrhyw broblemau gyda phrosiectau yn casglu'r dystiolaeth ofynnol ar gyfer dangosyddion allbwn neu ganlyniadau o yn yr Amcan Penodol?
8. A yw'r rhesymeg dros osod y targedau hyn yn dal i fodoli?
  - a. A yw unrhyw nwyddau y gellir eu cyflawni wedi profi'n fwy costus i'w cyflawni na'r disgwyl, gan arwain at danymrwymiad?
  - b. A yw'r cyfradd trosi o allbynnau i ganlyniadau wedi bod yn wannach na'r disgwyl oherwydd amodau economaidd-gymdeithasol ehangach?
  - c. Pa ffactorau eraill sy'n gwneud y rhesymeg hon dros osod targedau yn llai priodol nawr?
9. Ydych chi'n teimlo bod y prosiectau a ariennir o dan yr Amcan Penodol yn wahanol iawn i'r prosiectau o'r rhaglen flaenorol a ddefnyddiwyd i helpu i osod targedau dangosydd?
  - a. Os felly, ym mha ffordd?
  - b. Ydych chi'n gweld hyn fel ffactor a allai helpu i esbonio unrhyw risgiau o danberfformiad yn erbyn dangosyddion yn yr Amcan Penodol?
10. A oes unrhyw ffactorau eraill nad ydynt yn cael sylw yma sy'n berthnasol yn eich barn chi wrth ddeall unrhyw risgiau o danberfformiad yn erbyn targedau dangosydd?
11. Ydych chi'n credu bod ffactorau dros y ddwy flynedd nesaf, heb eu trafod eisoes, a allai effeithio ar berfformiad y dangosyddion o dan yr Amcan Penodol?
  - a. Os felly, amlinellwch beth yw'r rhain a sut rydych chi'n meddwl y gallent effeithio ar gyflawni a chyflawniadau yn y dyfodol

12. Pa newidiadau ydych chi'n credu y gallai fod eu hangen i'r dangosyddion a'r targedau hyn – gan gynnwys ychwanegu / dileu dangosyddion posibl neu ail-feintioli targedau?
- a. Beth yw'r sail ar gyfer hyn?
  - b. A oes unrhyw ddata / tystiolaeth ehangach yr ydych yn ymwybodol ohono sydd yn cefnogi'r awgrym hwn?

ERDF Amcan Penodol 1.1: Capasiti Ymchwil

Adran A - Dangosyddion mewn cwrpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Swm yr arian ymchwil wedi ei sicrhau
- Nifer yr ymchwilwyr newydd mewn endidau â chymorth

Adran B - Ymrwymadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 115% wedi'i ymrwymo yn WWV a 92% wedi'i ymrwymo yn EW.
- **Swm y dangosydd cyllid ymchwil** wedi'i ymrwymo'n llawn
- **Mae nifer yr ymchwilwyr newydd mewn endidau â chymorth** wedi'i ymrwymo'n llawn ar gyfer y WWV, ond dim ond 68% sydd wedi ymrwymo yn Nwyrain Cymru

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

- **Mae nifer yr ymchwilwyr newydd mewn endidau â chymorth** wedi cyflawni 82% o allbynnau yn erbyn ei gyflawniad proffil hyd yn hyn yn WWV (48% o'r targed cyffredinol). Yn Nwyrain Cymru mae wedi taro proffil hyd yma, ond dim ond 39% o'r targed cyffredinol a gyflawnwyd.
- **Mae swm yr arian ymchwil** a sicrhawyd wedi cyrraedd neu o flaen targed proffil hyd yma ac mae wedi cwblhau dros hanner cyfanswm targed y rhaglen yn y ddau ranbarth.

Adran D - Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed:

- Targedau yn seiliedig ar y prosiectau canlynol 2007-2013: Athrofa Gwyddor Bywyd2; Canolfan Nanoiechyd; Sefydliad Ymchwil Carbon Isel
- 'Swm y cyllid ymchwil a sicrhawyd' yn seiliedig ar amcangyfrifon a gynhyrchwyd gan Brifysgol Abertawe ar gynnydd tebygol mewn cyllid ymchwil o ganlyniad i ariannu'r Ganolfan Gweithgynhyrchu Peirianeg a'r Hwb Arloesi.

ERDF Amcan Penodol 1.2: Masnacheiddio

Adran A - Dangosyddion mewn cwmpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Nifer o fusnesau'n derbyn grantiau
- Nifer o fusnesau'n derbyn cymorth ariannol
- Nifer y busnesau newydd sy'n cael cymorth
- Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gymorth cyhoeddus ar gyfer prosiectau arloesedd neu ymchwil a datblygu
- Nifer y busnesau sy'n cael cymorth i gyflwyno cynhyrchion sy'n newydd i'r farchnad
- Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth
- Nifer y patentau a gofrestrir ar gyfer cynhyrchion
- Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella:
  - strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro
  - strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro

Adran B - Ymrwymadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 99% wedi'i ymrwymo yn WWV a 101% wedi'i ymrwymo yn EW
- **Mae mentrau** sy'n derbyn grantiau ar 94% wedi ymrwymo yn y ddau ranbarth
- **Mae mentrau** sy'n derbyn cymorth ariannol wedi'i ymrwymo'n llawn yn EW, ond dim ond 76% yn WWV
- **Mae mentrau newydd a gefnogir** yn gwbl ymroddedig yn y ddau ranbarth
- **Mae buddsoddiad preifat** wedi ymrwymo'n llawn yn y ddau ranbarth
- **Mae** nifer y busnesau sy'n cael cymorth i gyflwyno cynhyrchion sy'n newydd i'r farchnad yn 95% wedi ymrwymo yn WWV ond dim ond 65% yn EW
- **Cynnydd mewn cyflogaeth** - dim ond 73% sydd wedi ymrwymo yn WWV a 50% yn EW.
- **Nifer y patentau a gofrestrir** - dim ond 61% sydd wedi ymrwymo yn WWV a 41% yn EW
- **Mae mentrau sy'n mabwysiadu strategaethau E&D / SD** ill dau ar 2% wedi ymrwymo yn WWV a 0% yn EW.

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

- Mae'r holl dargedau y tu ôl i'w proffil, yn amrywio o 0-80% o dargedau proffil wedi'u cyflawni ar hyn o bryd

Adran D - Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed

- Targedau yn seiliedig ar y prosiectau 2007-2013 canlynol: Cymorth ariannol Ymchwil, Datblygiad ac Arloesedd i fusnesau; Technolegau Gweithgynhyrchu Cynaliadwy Uwch; Canolfan Newid Ymddygiad Cymru; trosglwyddo gwybodaeth ac ymchwil ddiwydiannol gydweithredol; Cymorth Arloesi Busnes; Datblygu Capasiti Ecsploetio Gwybodaeth; Cyfrifiadura Perfformiad Uchel Cymru; SEACAMS; GOLEUDY; a SEREN.
- 'Mentrau yn mabwysiadu neu wella eu strategaethau cydraddoldeb' a 'Mentrau yn mabwysiadu neu wella eu strategaethau cynaliadwyedd amgylcheddol' sydd wedi'u gosod ar 20% o fentrau sy'n derbyn cymorth yn y ddau achos

ERDF Amcan Penodol 2.1: Mynediad i gyllid

Adran A - Dangosyddion mewn cwmpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw am grantiau
- Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth
- Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella:
  - strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro
  - strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro
- Swyddi a ddiogelwyd (heb eu cofnodi yn y data ar hyn o bryd)

Adran B - Ymrwymadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 136% wedi'i ymrwymo yn WWV a 162% wedi ymrwymo yn EW.
- **Mae nifer y mentrau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau** wedi ymrwymo'n llawn yn WWV(161%) ac EW (198%)
- **Mae** cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth
- wedi ymrwymo 60% yn WWV a 76% yn EW
- **Mae strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro** yn 0% wedi ymrwymo yn WWV ac EW
- **Strategaethau a systemau monitro cydraddoldeb ac amrywiaeth** yw 0% wedi ymrwymo yn WWV ac EW

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

- **Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw am grantiau**– targed proffil hyd yma wedi'i gyflawni'n llawn yn WWV a 97% yn EW
- **Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth** – targed proffil hyd yma yw 98% a gyflawnwyd yn WWV a 97% wedi'i gyflawni yn EW
- **Mae strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro** WWV ac EW wedi cyflawni 0% o broffil hyd yn hyn
- **Mae strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro** WWV ac EW wedi cyflawni 0% o broffil hyd yma

Adran D - Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed

- Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO2.1 yn bennaf yn seiliedig ar y prosiectau canlynol 2007-2013: Cronfa JEREMIE (Blaenoriaeth 2 Cydgyfeiriant ERDF); Cefnogaeth i ddechrau busnes newydd.
- Targedau ar gyfer y grwpiau demograffig: 'Unigolion benywaidd'; 'Unigolion BME'; ac mae 'unigolion anabl' yn seiliedig ar Ystadegau Gwladol o gyfran y boblogaeth bresennol er mwyn darparu targedau uchelgeisiol.
- 'Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cydraddoldeb' a 'Mentrau yn mabwysiadu neu wella eu strategaethau cynaliadwyedd amgylcheddol', wedi'u gosod ar 50% o fentrau sy'n cael cymorth yn y ddau achos.

ERDF Amcan Penodol 2.2: Busnesau Newydd

Adran A - Dangosyddion mewn cwrpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Nifer y busnesau newydd sy'n cael cymorth
- Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth
- Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella:
  - strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro
  - strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro

Adran B - Ymrwymadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 130% wedi'i ymrwymo yn WWV a 66% wedi'i ymrwymo yn EW.
- Mae nifer y busnesau newydd sy'n cael cymorth yn 75% wedi ymrwymo yn y WWV a 83% wedi ymrwymo yn EW
- **Mae** Cynnydd mewn cyflogaeth mewn busnesau sy'n cael cymorth
- wedi ymrwymo 68% yn WWV a 75% yn EW
- **Strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro** yw 25% wedi ymrwymo WWV a 34% yn EW
- **Strategaethau a systemau monitro cydraddoldeb ac amrywiaeth** yw 23% wedi'i ymrwymo yn WWV a 20% yn EW

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

Mae pob targed wedi cyflawni 100% neu fwy o'u darpariaeth proffil hyd yn hyn.

Adran D - Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed:

- Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO2.2 yn seiliedig yn bennaf ar y prosiectau canlynol 2007-2013:
  - Cronfa JEREMIE (Blaenoriaeth 2 Cydgyfeiriant ERDF);
  - Cefnogaeth i Fusnesau newydd sy'n dechrau
- Targedau ar gyfer y grwpiau demograffig: 'Unigolion benywaidd'; 'Unigolion BME'; ac mae 'unigolion anabl' yn seiliedig ar Ystadegau Gwladol o gyfranddaliadau'r boblogaeth bresennol er mwyn darparu targedau uchelgeisiol.
- 'Busnesau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cydraddoldeb' a 'Busnesau yn mabwysiadu neu wella eu strategaethau cynaliadwyedd amgylcheddol', wedi'u gosod ar 50% o fusnesau sy'n cael cymorth sy'n yn y ddau achos.

ERDF Amcan Penodol 2.3: Cynyddu manteision TGCh

Adran A - Dangosyddion mewn cwmpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Nifer y busnesau sy'n cael cymorth nad yw'n ariannol

Adran B - Ymrwymadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 124% wedi'i ymrwymo yn WWV a 94% wedi'i ymrwymo yn EW.
- **Mae nifer y mentrau sy'n derbyn cymorth nad yw yn ariannol** wedi'i ymrwymo'n llawn yn WWV (121%) ac yn EW (140%)

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

- **Nifer y mentrau sy'n derbyn cymorth nad yw yn ariannol** - targed proffil hyd yma wedi'i gyflawni'n llawn yn WWV (110%) ac EW (153%)

Adran D - Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed:

- Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO2.3 yn seiliedig yn bennaf ar y prosiectau canlynol 2007-2013: Ymgysylltu â Chwsmeriaid; Cymorth Allforio; eFusnes a Chymorth TGCh; a Chronfa Buddsoddi Cymunedau.
- Mabwysiadwyd dull sy'n seiliedig ar bolisi ar gyfer gosod y targedau ar gyfer 'Nifer y busnesau sy'n derbyn grantiau' a 'Nifer y mentrau sy'n derbyn cymorth ariannol ar heblaw grantiau'. Datblygodd hyn o gwmpas targedau cydgrynhoi ar gyfer tair elfen o gefnogaeth a ddisgwylir o dan y Flaenoriaeth Fuddsoddi hon, gan nodi y byddai disgwyl i'r rhan fwyaf o gefnogaeth fod yn gefnogaeth nad yw yn ariannol beth bynnag.

ERDF Amcan Penodol 2.4: Twf Cyflogaeth mewn BBCh

Adran A - Dangosyddion mewn cwmpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Nifer o fentrau'n derbyn cymorth ariannol heblaw grantiau
- Nifer o fentrau'n derbyn cymorth nad yw yn ariannol
- Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb â chefnogaeth y cyhoedd i fusnesau bach a chanolig – Grantiau
- Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella:
  - strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro
  - strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro

Adran B - Ymrwymadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 116% wedi'i ymrwymo yn WWV a 126% yn EW.
- **Mae nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau** yn 0% wedi ymrwymo yn WWV ac EW
- **Mae nifer y busnesau sy'n derbyn cymorth nad yw'n gymorth ariannol** wedi'i ymrwymo ar 79% yn WWV a 56% yn EW
- **Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb â chefnogaeth y cyhoedd i fusnesau bach a chanolig** – Mae grantiau wedi ymrwymo 17% yn WWV a 33% yn EW
- **Mae strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro** wedi ymrwymo ar 42% yn WWV a 30% yn EW
- **Mae strategaethau a systemau monitro cydraddoldeb ac amrywiaeth** wedi ymrwymo ar 45% yn WWV a 31% yn EW

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

- **Nifer y busnesau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau** - mae WWV ac EW wedi cyflawni 0% o broffil hyd yn hyn
- **Nifer y mentrau sy'n derbyn cymorth nad yw yn ariannol** - mae WWV ac EW wedi cyflawni'r proffil hwn yn llawn hyd yma targed
- **Buddsoddiad preifat sy'n cyfateb i gefnogaeth gyhoeddus i fusnesau bach a chanolig – Grantiau**- mae WWV ac EW wedi cyflawni 0% o broffil hyd yn hyn

- **Strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro** – mae WWV ac EW wedi cyflawni'r targed proffil hwn yn llawn hyd yma.
- **Strategaethau a systemau monitro cydraddoldeb ac amrywiaeth** – mae WWV ac EW wedi cyflawni'r targed proffil hwn yn llawn hyd yma.

Adran D - Rhagdybiaeth Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed:

- Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO2.4 yn seiliedig yn bennaf ar y prosiectau canlynol 2007-2013: Ymgysylltu â Chwsmeriaid; Cymorth Allforio; ebusines a Chymorth TGCh; a Chronfa Buddsoddi Cymunedau.
- Mabwysiadwyd dull sy'n seiliedig ar bolisi ar gyfer gosod y targedau ar gyfer 'Nifer y busnesau sy'n derbyn grantiau' a 'Nifer y busnesau sy'n derbyn cymorth ariannol heblaw grantiau.' Datblygodd hyn o gwmpas targedau cydgrynhoi ar gyfer tair elfen o gefnogaeth a ddisgwylir o dan y Flaenoriaeth Fuddsoddi hon, gan nodi y byddai disgwyl i'r rhan fwyaf o gefnogaeth fod yn gefnogaeth nad yw yn ariannol beth bynnag.
- Ar gyfer targedau sy'n ymwneud â thwf (e.e. mynediad i farchnadoedd newydd) gwnaed rhaniad cyfrannol o 90:10 o blaid 'Nifer y mentrau sy'n derbyn cymorth ariannol heblaw grantiau', gyda'r disgwyliad y byddai busnesau sy'n bwysig yn economaidd ac yn tyfu angen llai o gymorth grant (a fyddai ond ar gael mewn amgylchiadau eithriadol).
- Ar gyfer targedau yn ymwneud â Mentrau Cymdeithasol mae rhaniad o tua 60:40 wedi cael ei ddefnyddio o blaid 'Nifer y mentrau sy'n cael cymorth ariannol heblaw grantiau.' Mae hyn yn seiliedig ar brofiad yn rhaglenni 2007-2013.
- 'Busnesau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cydraddoldeb' a 'Busnesau yn mabwysiadu neu wella eu strategaethau cynaliadwyedd amgylcheddol', wedi'u gosod ar 50% o fentrau sy'n cael cymorth yn y ddau achos

ERDF Amcan Penodol 2.5: Cyllid Cyfalaf Risg

Adran A - Dangosyddion mewn cwmpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Nifer o fusnesau'n derbyn cymorth ariannol heblaw grantiau
- Swyddi a ddiogelwyd (data nad yw'n cael ei gofnodi ar hyn o bryd)
- Busnesau sy'n mabwysiadu neu wella:
  - strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro
  - strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro

Adran B - Ymrwymadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 80% wedi'i ymrwymo yn WWV a 143% wedi'i ymrwymo yn EW.
- **Mae nifer y busnesau sy'n derbyn cymorth ariannol heblaw grantiau** wedi'i ymrwymo ar 50% yn WWV a 236% yn EW
- **Nid yw strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro** wedi'u cyflawni o gwbl naill ai yn WWV neu EW
- **Nid yw strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro** wedi'u cyflawni o gwbl naill ai yn WWV neu EW

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

- **Nifer y mentrau sy'n derbyn cymorth ariannol heblawn grantiau** - mae targed proffil hyd yma wedi'i gyflawni'n llawn yn WWV ac EW
- **Strategaethau datblygu cynaliadwy a systemau monitro** - nid yw'r targed proffil hyd yma wedi'i gyrraedd naill ai WWV neu EW (0% yn y ddwy ardal)
- **Strategaethau cydraddoldeb ac amrywiaeth a systemau monitro** - nid yw'r targed proffil hyd yma wedi'i gyrraedd naill ai WWV neu EW (0% yn y ddwy ardal)

Adran D - Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed:

- Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan SO2.5 yn seiliedig yn bennaf ar y prosiectau canlynol 2007-2013: Cymorth ariannol Ymchwil, Datblygiad ac Arloesedd i fusnesau; Technolegau Gweithgynhyrchu Cynaliadwy Uwch; Canolfan Newid Ymddygiad Cymru; Trosglwyddo Gwybodaeth ac ymchwil ddiwydiannol gydweithredol; Cymorth Arloesi Busnes; Datblygu Capasiti Ecsploetio Gwybodaeth; Cyfrifiadura Perfformiad Uchel Cymru; SEACAMS; GOLEUDY; a SEREN.
- 'Mentrau sy'n mabwysiadu neu wella eu strategaethau cydraddoldeb' a 'Mentrau yn mabwysiadu neu wella eu strategaethau cynaliadwyedd amgylcheddol', wedi'u gosod ar 20% o fentrau sy'n derbyn cymorth yn y ddau achos

ERDF Amcan Penodol 3.1: Ynni Morol (WWV yn unig)

Adran A - Dangosyddion mewn cwmpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd
- Cynlluniau paratoi safle cymorth ynni

Adran B - Ymrwymadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 82% wedi'i ymrwymo
- **Nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd** yw 88% wedi ymrwymo
- **Cynlluniau paratoi safleoedd cymorth ynni** 300% wedi'i ymrwymo

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

- **Nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd** – targed proffil hyd yma wedi cyrraedd 75%
- **Cynlluniau paratoi safle cymorth ynni** - targed proffil hyd yma wedi ei gyrraedd 50%

Adran D - Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed:

- Y targedau ar gyfer 'Cynlluniau paratoi safle cymorth ynni'; ac mae 'Nifer y prototeipiau ynni adnewyddadwy a brofwyd' i gyd hefyd yn seiliedig ar weithgaredd sy'n cael ei ragweld ar hyn o bryd ar gyfer cyllid yn y dyfodol.

ERDF Amcan Penodol 3.2: Ynni Cymunedol (SO3.1 ar gyfer EW)

Adran A - Dangosyddion mewn cwmpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Nifer y prosiectau peilot a gwblheir
- Cynlluniau ynni cymunedol

Adran B - Ymrwymadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 106% wedi'i ymrwymo yn WWV a 0% wedi'i ymrwymo yn EW.
- **Mae nifer y prosiectau peilot wedi'u cwblhau** ar 325% wedi ei ymrwymo yn WWV a 0% yn EW
- **Mae cynlluniau ynni cymunedol** ar 367% wedi ei ymrwymo yn WWV a 0% yn EW

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

- **Nifer y prosiectau peilot wedi'u cwblhau** - nid yw'r targed proffil wedi'i gyrraedd yn WWV neu EW (0%) hyd yma.
- **Cynlluniau ynni cymunedol** - nid yw'r targed wedi'i gyrraedd yn WWV neu EW (0%) hyd yma.

Adran D - Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed:

- Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion sy'n gysylltiedig â chynlluniau ynni adnewyddadwy ar raddfa fach / cymunedol o dan SO3.2 yn seiliedig yn bennaf ar brosiect Ynnir Fro 2007-2013.
- Y targedau ar gyfer 'Nifer o brosiectau peilot wedi'u cwblhau'; ac mae 'cynlluniau ynni cymunedol' i gyd hefyd yn seiliedig ar weithgaredd sy'n cael ei ragweld ar hyn o bryd o ran cyllid yn y dyfodol.

ERDF Amcan Penodol 3.3: Effeithlonrwydd Ynni mewn Tai (SO3.2 yn EW)

Adran A - Dangosyddion mewn cwrpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Nifer y cartrefi â gwell dosbarthiad defnydd ynni

Adran B - Ymrwymadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 69% wedi'i ymrwymo yn WWV ac 87% yn EW.
- **Mae nifer y cartrefi â gwell dosbarthiad defnydd ynni** wedi'i ymrwymo ar 61% yn WWVa 100% yn EW

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

- **Nifer yr aelwydydd sydd â gwell dosbarthiad defnydd ynni** - mae targed proffil hyd yma wedi'i gyflawni yn WWV ac EW

Adran D - Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed

- Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan y Flaenoriaeth Fuddsoddi hon yn seiliedig yn bennaf ar gam 2 prosiect Arbed 2007-2013 Arbed.

ERDF Amcan Penodol 4.2: Cludiant Cyhoeddus (SO4.1 yn EW)

Adran A - Dangosyddion mewn cwmpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Cyfanswm hyd llinell reilffordd a ailadeiladwyd neu a uwchraddiwyd (gan gynnwys TEN-T)

Adran B - Ymrwymadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 98% wedi'i ymrwymo yn WWV a 97% yn EW.
- **Mae Cyfanswm hyd llinell reilffordd a ailadeiladwyd neu a uwchraddiwyd (gan gynnwys TEN-T)** wedi'i ymrwymo'n llawn yn WWV a 36% yn EW

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

- **Cyfanswm hyd llinell reilffordd a ailadeiladwyd neu a uwchraddiwyd (gan gynnwys TEN-T)** - nid yw'r targed proffil hyd yma wedi'i gyflawni yn WWV na EW (0% yn y ddau)

Adran D - Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed

- Mae'r targed dangosydd yn seiliedig ar weithgaredd a ragwelwyd ar hyn o bryd ar gyfer cyllid yn y dyfodol.

ERDF Amcan Penodol 4.4: Safleoedd Strategol – WWV yn unig

Adran A - Dangosyddion mewn cwmpas ar gyfer yr adolygiad hwn sy'n ymwneud â'r Amcan Penodol:

- Tir wedi ei ddatblygu
- Eiddo a grëwyd neu a adnewyddwyd
- Swyddi y darparwyd ar eu cyfer
- BBaChau y darparwyd ar eu cyfer

Adran B - Ymrwymiadau'r Rhaglen:

- **Mae cyllid dangosol** ar 55% wedi'i ymrwymo
- Mae'r holl dargedau wedi'u ymrwymo yn llawn (gan amrywio o 118% i 226%)

Adran C - Allbwn Prosiect a Chyflwyno Canlyniadau:

- **Tir wedi ei ddatblygu** - mae'r targed proffil hyd yma wedi ei gyrraedd o 3%
- **Eiddo a grëwyd neu a adnewyddwyd** - targed proffil hyd yma wedi ei gyrraedd o 7%
- **Swyddi y darparwyd ar eu cyfer** -- targed proffil hyd yma wedi ei gyrraedd o 4%
- **BBaChau y darparwyd ar eu cyfer** - targed proffil hyd yma wedi ei gyrraedd o 15%

Adran D - Rhagdybiaethau Gwreiddiol ar gyfer Gosod Targed:

Mae'r targedau ar gyfer y dangosyddion o dan y Flaenoriaeth Fuddsoddi hon yn seiliedig yn bennaf ar y prosiectau canlynol yn 2007-2013: Cronfa JESSICA; Canolfan Arloesi Glyn Ebwy Cam 2; Parc Busnes Treorci; Cronfa Datblygu Eiddo De-Orllewin Cymru; Cronfa Seilwaith Safleoedd Cyflogaeth Strategol; Parc Busnes Strategol Felindre; Adfywio Canol Tref Glyn Ebwy; Adfywio Canol Tref Abertyleri; Rhaglen Adfywio Trecelyn; Rhaglen Adfywio Bargoed; Adfywio Canol Tref Pontypridd; Adfywio Trefi Haven Cam 2 - Penfro a Doc Penfro; Rhaglen Adfywio Canol Tref Merthyr Tudful; Adfywio Ffisegol Aberdâr; Parth Dysgu Blaenau Gwent; a Nantgarw 3.

Canllaw Pwnc B: Darparwr Prosiect

Astudiaeth Adolygu Dangosydd ESF ac ESF – Canllaw Pwnc Ymgynghori Arweinwyr Prosiect

Cwestiynau

Cyflwyniad

1. Allech chi ddechrau drwy roi trosolwg o'r hyn y mae'r prosiect yn ei gyflawni a'ch rôl yn hyn o beth.
2. Ar y cyfan, i ba raddau mae'r prosiect hwn ar y trywydd iawn i gyflawni yn erbyn ei allbwn a'i ddangosyddion canlyniadau?
  - a. Pa ddangosyddion, os o gwbl, sydd y tu ôl i'r targed?
  - b. Ydych wedi gorfod ail-drafod targedau, neu a fydd angen i chi wneud hynny?
  - c. I unrhyw rai sydd y tu ôl i'r targed, i ba raddau rydych chi'n credu y byddwch chi'n gallu dal i fyny ar gyflawniad yn erbyn y rhain?
3. I ba raddau y bu tarfu ar gyflwyno prosiectau, yn ymwneud â COVID-19 neu ffactorau eraill, a beth sydd oedd effaith hyn e. g:
  - a. Rhai gweithgareddau ddim yn bosib bellach?
  - b. Arafu'r ddarpariaeth?
  - c. Wedi arwain at gostau uwch ar gyfer gweithgareddau?
  - d. Effeithiau eraill (os felly, esboniwch os gwelwch yn dda)?
4. I ba raddau y bu llai o alw na'r disgwyl am y gweithgareddau a gyflwynir gan y prosiect, gan fuddiolwyr posibl, ac os felly, ydi hyn yn gysylltiedig â:
  - a. Hinsawdd economaidd?
  - b. Newidiadau a wnaed i gyflwyno prosiectau e.e. symud i gyflwyno ar-lein?
  - c. Newidiadau i gynigion y farchnad ehangach e.e. prosiectau cystadleuwyr?
  - d. Ffactorau eraill (os felly, esboniwch os gwelwch yn dda)?
5. Ydy newidiadau mewn amodau economaidd-gymdeithasol wedi effeithio ar beth mae buddiolwyr yn ei wneud, neu gyfleoedd sydd ar gael ar ôl derbyn cefnogaeth drwy'r prosiect hwn?
  - a. I ba raddau mae hyn wedi effeithio ar gyflawniad targed canlyniadau?
  - b. A yw cyflawniad canlyniad yn is ar y cyfan, neu a yw canlyniadau ond yn cymryd mwy o amser i'w gwireddu?

6. Oes problemau gyda sut mae unrhyw un o'r dangosyddion yn cael eu diffinio?
  - a. A yw unrhyw un o'r dangosyddion yn llai perthnasol nawr ar gyfer y prosiect hwn?
  - b. A fu unrhyw broblemau wrth gasglu'r dystiolaeth ofynnol ar gyfer dangosyddion allbwn neu ganlyniadau o dan y prosiect hwn?
7. A yw'r rhesymeg dros raddfa'r targedau hyn yn dal i fod?
  - a. A yw unrhyw nwyddau danfonadwy wedi profi'n fwy costus i'w cael na'r disgwyl yn wreiddiol, gan arwain at dan-gyflawniad?
  - b. A yw'r gyfradd drosi o allbynnau i ganlyniadau wedi bod yn wannach na'r disgwyl oherwydd amodau economaidd-gymdeithasol ehangach?
8. Oes yna unrhyw ffactorau eraill nad ydynt yn cael sylw yma sy'n berthnasol yn eich barn chi wrth ddeall unrhyw risgiau o dan berfformiad yn erbyn targedau dangosydd y prosiect?
9. Ydych chi'n credu bod ffactorau dros y ddwy flynedd nesaf, heb eu trafod eisoes, a allai effeithio ar berfformiad y dangosyddion o dan y prosiect hwn?
  - a. Os felly, amlinellwch beth yw'r rhain a sut rydych chi'n meddwl y gallent effeithio ar gyflawni a chyflawniadau yn y dyfodol

Canllaw Pwnc C: Tîm Ymgysylltu Rhanbarthol

Astudiaeth Adolygu Dangosydd ERDF a ESF – Canllaw Pwnc Ymgynghoriad RET

Cwestiynau

Cyflwyniad

1. Allech chi ddechrau drwy roi trosolwg o'ch rôl gyda Rhaglenni Cronfa Strwythurol a Buddsoddi Ewrop (ESI) a pha mor hir rydych chi wedi bod yn gweithio yn y maes hwn.
2. Wrth edrych ar bob rhan o Amodau Penodol y rhaglen, ydych chi'n teimlo bod unrhyw newidiadau wedi bod mewn polisi / strategaeth ers dechrau'r rhaglen wedi newid y math o brosiectau y mae partneriaid yn chwilio am gyllid ar eu cyfer neu wedi newid lefelau ymrwymiad yn yr ardal honno?
  - a. Wrth ateb, nodwch pa rannau o'r Amcanion Penodol o'r rhaglen ERDF, ESF neu ETC mae eich atebion yn cyfeirio at (rhestr lawn ar ddiwedd y canllaw pwnc).
3. Oes yna rai mathau o brosiectau lle nad oedd dim/ llai na'r disgwyl, o geisiadau ariannu, sydd wedi arwain at dan-ymrwymiad yn unrhyw un o'r Amcanion Penodol?
4. I ba raddau y bu amhariad ar gyflwyno prosiectau, yn ymwneud â COVID-19 neu ffactorau eraill, a beth fu effaith hyn o ran amseru, costau neu ddichonoldeb cyflwyno?
  - a. Wrth ateb, nodwch pa rannau o'r Amcan Penodol o'r rhaglen ERDF, ESF neu ETC mae eich atebion yn cyfeirio at (rhestr lawn ar ddiwedd y canllaw pwnc).
5. I ba raddau y bu llai o alw na'r disgwyl am y gweithgareddau a ddarperir gan brosiectau wedi'u hariannu, gan fuddiolwyr posib?
  - a. Os felly, ym mha ardaloedd Amcan Penodol?
  - b. Beth ydych chi'n ei gredu oedd y ffactorau a arewiniodd at hyn, e.e:
    - i. hinsawdd economaidd
    - ii. newidiadau a wneir i gyflwyno prosiectau e.e. symud i gyflwyno ar-lein
    - iii. Newidiadau i gynigion y farchnad ehangach e.e. prosiectau cystadleuwyr
6. Oes problemau gyda sut mae unrhyw un o ddangosyddion y rhaglen yn cael eu diffinio?
  - a. A yw unrhyw ddangosyddion yn llai perthnasol nawr ar gyfer yr Amcanion Penodol y maent yn gysylltiedig â nhw?
  - b. A fu unrhyw broblemau gyda phrosiectau yn casglu'r dystiolaeth ofynnol ar gyfer dangosyddion allbwn neu ganlyniadau rydych chi'n ymwybodol ohonynt?

7. Oes yna unrhyw ffactorau eraill rydych chi'n credu sy'n berthnasol wrth ddeall unrhyw risgiau o dan berfformiad yn erbyn targedau dangosydd ar draws unrhyw un o raglenni Cronfa ESI?
8. Ydych chi'n credu bod ffactorau dros y ddwy flynedd nesaf, heb eu trafod eisoes, a allai effeithio ar berfformiad y dangosyddion o dan raglenni Cronfa ESI?
  - a. Os felly, amlinellwch beth yw'r rhain a sut rydych chi'n meddwl y gallent effeithio ar gyflawni a chyflawniadau yn y dyfodol

Crynodeb o Amcanion Penodol mewn Cwmpas ar gyfer yr Astudiaeth hon

(Noder: Mae'r rhifau yn cyfeirio at Raglenni'r Gorllewin a'r Cymoedd. Mae'r rhifau ar gyfer Rhaglenni Dwyrain Cymru ychydig yn wahanol)

ERDF	Esf
<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 – Capasiti ymchwil • 1.2 – Masnacheiddio • 2.1 – Mynediad i Gyllid • 2.2 – Busnesau newydd • 2.3 – Cynigion i'r Defnydd ac Ecsploetiaeth TGCh • 2.4 – Twf Cyflogaeth mewn BBaChau • 2.5 – Cyllid Cyfalaf Risg • 3.1 – Ynni Morol • 3.2 – Ynni Cymunedol • 3.3 – Effeithlonrwydd Ynni mewn Tai • 4.2 – Trafnidiaeth Gyhoeddus • 4.4 – Safleoedd Strategol 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1 – Helpu Pobl i Weithio • 1.2 Cynhwysiant ac Ymgysylltu ym Marchnad Lafur • 1.3 – Helpu Pobl i Aros mewn Gwaith • 2.1 – Sgiliau Sylfaenol • 2.2 – Addasu a Dilyniant • 2.3 – Ymchwil ac Arloesi • 3.1 – Diweithdra ymhlith pobl ifanc • 3.2 – Cyrhaeddiad ac Ymgysylltu Ieuenctid • 3.3 – STEM • 3.4 – Blynyddoedd Cynnar • 5 – Cydweithio ac Arloesi mewn Gwasanaethau Cyhoeddus
Ayyb <ul style="list-style-type: none"> • 1 – Cynyddu Dwyster Cydweithio Trosglwyddo Gwybodaeth • 3 – Gwireddu Potensial Asedau Naturiol a Diwylliannol wrth Gynyddu Nifer yr Ymwelwyr 	